

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 188-480, 338-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1972. január 26.

bb i. vita a számítógép és a szakemberek között - új módszer a vízhálózatbővítés költségeinek csökkentésére

i ob/gk/ny zs -la

1972. január 26.

oláh béla, az mti tudományos munkatársa jelenti:

hazánk határain túlra is eljutott a híre annak az újszerű eljárásnak, amelyet a budapesti mlyegyetem vízgazdálkodási tanszékének kutatói dolgoztak ki a különféle települések vízhálózata kialakításának, az új lakótelepek vízellátásának leg-gazdaságosabb megoldására. a rendkívül költséges csőhálózat op-tiámlis méreteinek pontos megállapításával / eddig erre csak közelítő számítások álltak rendelkezésre / a beruházási költségek általában 6-14 százalékkal csökkenthetők.

az eljárás lényege - mint bozóky sz. károly adjunktus el-mondta - hogy alaposan „ felkészített, „ beprogramozott elektro-nikus számítógépeket vontak be a vízhálózat terveinek elkészítésébe. a konkrét tervezési feladat megoldásához a gépeknek természetesen „ tudniuk, „ kell például az egyes utcák hosszát és a körzetek vízigényét. ennek alapján többek között megállapítják, hogy a szóban forgó utcában ilyen vagy olyan átmérőjű vezetékek esetén elegendő lesz-e a víznyomás. meghatározzák továbbá a víz áramlási sebességét, sőt azt is, hogy a tervezett szivattyú kapacitása megfelelő-e. ha a tervezett vízcsövet a gép valamilyen oknál fogva nem találja kielégítő méretűnek, a megadott támpontok alapján más méretű vezetékét „ javasol, „.

/folyt köv/

-1-

M

bb 1. / vita a számítógép.... folyt/ny

a beprogramozott adatok egyébként éles szemű, kíméletlen kritikussá teszik a gépet: azonnal „feltűnik”, neki minden olyan adat, amely arra enged következtetni, hogy a vízcsőhálózat akár hosszmeretekben, akár keresztmetszetében nem elégíti ki az igényeket. ilyen esetekben nemcsak a hibákat érzékeli, hanem javaslatot is tesz arra, hogy az adott helyen milyen korrekcióval kell a vízálózatot a tényleges igényekhez igazítani. a javaslatról vagy javaslatokról azután a tervezőmérnököknek kell döntenük. ha az adott feladat egyértelműen meghatározható, akkor az úgy programozható be, hogy a gép nemcsak javasol, hanem egyenesen „dönt”, is.

a gépek teljesítményére jellemző, hogy a betáplált adatok birtokában másodpercenként 20 000 számítási műveletet végeznek el: fél óra alatt tehát egy begyakorlott mérnök öthónapi munkáját látják el. a tapasztalatok azt mutatják, hogy általában 6000 fős települések vízálózatának tervezésénél érdemes a számítógépes eljárást alkalmazni, 10-12 ezer fős települések esetében pedig szinte nélkülözhetetlen a komputeres közreműködése.

- a tanszék számítási eljárásai már a gyakorlat próbáját is sikerrel kiállták. több vidéki helységünk - így győr, szombathely, kaposvár, esztergom, dunaujváros, tatabánya, kiskőrös, és nagykálló - vízellátási hálózatának bővítése során eredményesen alkalmazták.

a kaposvári program kidolgozása alkalmával némi „vita”, is támadt a szakemberek és a gép között. a tervezők az egyik szakaszon 300 milliméteres vezeték akartak elhelyezni, de a komputer ezt a méretet kevésnek találta. mint kiderült, neki volt igaza, ám a kérdéses utszakaszon a burkolatot csak nemrégiben korszerűsítették. olyan lehetőséget kellett tehát keresni, amely egyenértékű a nagyobb átmérőjű vezeték lefektetésével. a gép a problémát is sikerrel megoldotta: javaslatára „el-terelték”, a vizet egy közeli másik utvonatra, ahol nagyobb költség nélkül lehetett lefektetni a szükségleteknek megfelelő méretű csöveket.

az eljárás sikeres hazai gyakorlati bemutatkozását követően bolgár szakemberek keresték meg a vizgazdálkodási tanszékot, kérve segítségét a rohamosan iparosodó várna vízálózat-bővítési tervének kidolgozásához. a közelmúltban pedig a pozsonyi tervezők jelentkeztek a kéréssel, hogy az ottani vízmű bővítéséhez szükséges számításokat a magyar kutatók végezzék el. a mijegyzetem kutatógárdája szívesen vállalta a megízátást, így várna után pozsonyban is a tanszéken kidolgozott program alapján készül el a vízellátás érhálózata./mti/

-2-

MT

bb 2. helyreállították pécs „ trevi-kutját,”

vid/ká/ny -cz

1972. január 26.

a pécsre látogat ó turisták körében kedves szokás alakult ki: a káptalan utca 2. számú műemléki ház boltosatos előcsarnokának csillárjába pénzerméket dobálnak. a példát a rómban levő fontana di trevi adta. pécsnek nincs ilyen nevezetes kutja, de van híres muzeuma, a zsolnay muzeum, amely a káptalan utcai öreg házban működik. ennek díszlámpájába szokták dobni a turisták az emlékpénzeket. már hosszú ideje gyűltek a magyar és külföldi pénzermek a malomkerék nagyságu, kovácsoltvas keretű, alul katedrálüveggel lezárt csillárba, amikor egy csinytevés megrongálta. jó darabig nem működött a pécsi „ trevi-kut”, most azonban a muzeum dolgozói rendbehozták az óriáscsillárt és már bele is kerültek az első pénzek azoktól a turistáktól, akik még egyszer szeretnék viszontlátni a szép, 2000 éves mecsekalljai várost. /mti/

-.-

bb 3. közel 80 ezer diploma esti, levelező tagozaton - 25 éves a felsőfoku felnőttoktatás

i szö/mm/ny zs la

1972. január 26.

szöke sándor, az mti művelődéspolitikai munkatársa írja:

jelentős jubileumhoz érkezett a felsőfoku felnőttoktatás: 25 évvel ezelőtt 1947-ben indult meg rendszeres formában a képzés az egyetemek és a főiskolák esti, levelező tagozatain.

az eltelt negyedszázad folyamán együttesen 78 ezren szereztek diplomát a felsőoktatási intézmények esti és levelező tagozatain. ebből esti képzés formájában mintegy 26 ezren, levelező tagozatokon pedig csaknem 52 ezren kaptak felsőfoku végzettséget. jellemző, hogy 1947-ben még mindössze 1.216 hallgatót számláltak az esti tagozatokon, ma már számuk 8 ezerre emelkedett. a kezdeti évek 4-5 ezer levelező tagozatosával szemben jelenteg több mint 22 ezren tanulnak ebben az oktatási formában.

jelentős tehát a számszerű emelkedés, s figyelemreméltó, hogy a hallgatók korátlaga csökkent. míg korábban 60-70 százaléuk is idősebb volt 30 évesnél, most már a 25-28 évesek „uralják”, a mezőnyt. ez arra utal, hogy az érettségire épülő és az alapdiploma megszerzését szolgáló esti- levelezőképzés jelentősége a felsőoktatásban nem csökkent, viszont szerepe megváltozott.

/folyt köv/

-3-

MT

b 3. / közel 80 ezer .....folyt/ny

a szakemberek arra számítanak, hogy felsőfokon a jövőben - a munka melletti tanulási formákon belül - növekszik a továbbképzés, a speciális és a kiegészítő képzés szerepe. ezért várhatóan nagyobb hangsúlyt kap majd a szakmérnök, a szak-közgazdász, a szak-jogász képzési forma, illetve a mérnökök és a jogászok közgazdasági jellegű kiegészítő képzése, továbbá az ehhez hasonló második diplomák megszerzésének lehetősége.

a felsőfoku felnőttoktatás társadalmi szerepének megváltozása szükségessé tette, hogy a művelődésügyi minisztérium kutatókat bizzon meg a továbblépés kidolgozásával. a felsőfoku pedagógiai kutató központ szakemberei már az idén hozzáfognak a kérdés komplex jellegű elemzéséhez, s a két éves kutatási periódusban meghatározzák az esti- levelező képzés oktatáspolitikai koncepcióját és módszertani rendszerét. felméri az azokat az érdekeket, amelyek ennek az oktatási formának fenntartását kívánják, indokolják. sajátosan négy fajta érdek - az egyéni, a vállalati, az ágazati és a társadalmi - számbavételéről van szó.

a különböző jellegű és szintű érdekek tudomásulvétele meghatározza az esti- levelező oktatáspolitikai koncepció kidolgozásában szükséges differenciálást: milyen szinten, milyen feltételek mellett és milyen keretek között kell aktívan támogatni ennek az oktatásnak megindulását, illetve továbbfolytatását; mely esetekben szükséges csupán lehetővé tenni aktív támogatás nélkül, és mely területeken tartja a művelődéspolitikai feleslegesnek, illetve bizonyos időre megszüntetendőnek a képzést.

a korszerű felsőoktatás a felnőttképzésben sem nélkülözheti a legcélravezetőbb sajátos módszertani eljárások speciális tankönyvek, segédkönyvek kidolgozását. napirendre kerül az önálló tanulást elősegítő módszerek, segédeszközök megteremtésének kérdése is, például az ugynevezett programozott tankönyvek írása, az audiovizuális eszközök nagyobb mérvű alkalmazásának lehetősége.

a két éves kutató munkát az intézet munkatársai egyetemi, főiskolai szakemberek bevonásával, országos vitával és kísérletekkel kívánják realizálni. /mti/

-4-

NY

bb 4. régi cölöpökön a balaton ,, kézjegyei,,
vid/ká/ny -cz

1972. január 26.

a keszthelyi balatoni muzeum munkatársai befejezték azoknak a leleteknek a feldolgozását, amelyeket a balaton nyugati partvidékének tőzegrétegeiben találtak. itt bukkantak rá a tőzeges terület fölött egykor átvezető utak maradványaira. a leletek tanúsága és egyéb dokumentumok szerint a lápvidéken a 630-as években kezdték meg az utak építését. ezen a területen két főforgalmi ut vezetett át. keszthely keletkezése és várossá fejlődése is ezzel függ össze. a feltárt régi utak - a korábbi leletekkel és adatokkal együtt - újra megerősítik azt a feltevést, amely szerint keszthely egyike a legrégebb magyar városoknak.

a régi utak feltárásával és vizsgálataival hidrológiai szempontból is érdekes megállapításokra jutottak. a tőzegerületen és a lápon átvezető utak cölöpmaradványaiból arra lehet következtetni, hogy az elmúlt évszázadokban nem sokat változott a balaton vízszintje. kivétel a török megszállás időszakára, amikor megrongálták a síó zsilipjét és az átlagosnál jóval magasabb volt a tó vízének szintje. a cölöpökön a balaton ott hagyta ,, kézjegyeit,, és azt is regisztrálta, hogy a török dúlás után ismét helyre állt a balatonon az egyensúlyi állapot.

az érdekes adatokat figyelembe veszik a balaton vízgazdálkodásánál és szabályozásánál. /mti/

--

bb 5. gyorsaságból, pontosságból: jeles - kilencven millió utas - a metro 1971-es bizonyítványa

i -don/tr/ny zs la

1972. január 26.

1971 volt a metro életében az első teljes év, amikor január 1-től december 31-ig ,, egyhuzamban,, résztvettek szelvényei a budapesti tömegközlekedés lebonyolításában. ezért is érdekes az a statisztika, amely a tavalyi utasforgalomról készült. eszerint 1971-ben több mint 90 millióan utaztak a metron. az utasszámlálások adatai azt mutatják, hogy naponta reggel 6 és 7 óra között mintegy 65-67 ezren szállnak fel a szelvényekre, s a többség a keleti pályaudvari megállóig utazik. a metro legsufoltabb napja a hétfő és a péntek: ezen a két napon átlagosan 260 - 265 ezren utaznak. a hét más napjain - vasárnap kivételével - az utasforgalom 235-240 ezer között mozog. tavaly a legnagyobb havi forgalmat egyébként augusztusban és szeptemberben jegyezték fel. augusztusban 10,960.500-an, szeptemberben pedig 9.282.929-en érték el uticéljukat metróval. e több mint 20 milliós forgalomban azonban jelentős szerepet játszott a vadászati világkiállítás.

/folyt köv/

-5-

NY

bb 5. / gyorsaságból.....folyt/ny

az összesítésből az is kiderül, hogy az elmúlt esztendőben havonta átlagosan 834 vonattal futott több a fehér uti és a deák téri állomás között, mint 1970-ben. érdekes adat: a vonatok oda-vissza egy év alatt összesen 1,517.172 kilométert tettek meg. a felmérések tapasztalatai igazolják, hogy a metro hét állomása közül a legnagyobb forgalmat a fehér uti bonyolítja le.

a tömegközlekedési járművek közül nemcsak a leggyorsabb, hanem a legpontosabb is a metro: szinte másodpercre kiszámítható, hogy az egy-egy állomás közötti távolságot mennyi idő alatt teszi meg a szerelvények. a két végállomás közötti menetidő 11 perc. betartását a deák téri mélyállomáson levő irányítóközpont - amely állandó telefonösszeköttetésben van a kocsivezetőkkel - folyamatosan ellenőrzi. az elmúlt esztendőben az ugynevezett menetrendszerűségi mutató több mint 99 százalékos volt, azaz 100 szerelvény közül átlagosan nem egészen egy tért el a menetrendtől. /mti/

--

bb 6. új találmány: a „ géptanár „

vid/ká/ny -cz

1972. január 26.

mechanikus oktató-gyakorlógépet szerkesztett szabó györgy a győri tanítóképző intézet tanára és peczár jános győri órási műszerész mester. a „ géptanár „ előnyei közé tartozik, hogy szemben az elektronikus szerkezetű oktató-nevelőgépekkel, hordozható és bárhol használható. az írógép ngyságu, ötletes szerkezet bármilyen tantárgy ismereteit képes „ befogadni „ az oktatás sorrendjében. a feladat gombnyomásra jelenik meg a tanuló előtt, aki a gépben elhelyezett papírszalagon dolgozhatja ki a megoldást. a szerkesztők lehetővé tették, hogy a feladat kidolgozása előtt, ugyancsak gombnyomásra megjelenő utalás a leghelyesebb módszerre irányítsa a diák figyelmét. a harmadik gombnyomásra megjelenő helyes megoldást a tanuló maga hasonlítja össze saját munkájával. a gép különösen az összevont osztályokban segítheti a pedagógusok és a diákok munkáját.

az országos találmányi hivatal szabó-peczár oktató-gyakorló gépét találmánynak minősítette. elismerő véleményt adott róla az országos pedagógiai intézet is. gyártásáról még ez évben döntenek. /mti/

--
-6-

bb.7. pályázat kiváló közművelődési könyvtár és kiváló művelődési otthon cím elnyerésére

1 nm/gk/k zs la

1972. január 26.

a művelődésügyi minisztérium- együttműködve a szot-tal és a kisz központi bizottságával - az idén is meghirdeti a „kiváló könyvtár „ és „kiváló művelődési otthon „ pályázatot. a pályázaton részt vehetnek a tanácsok, a szakszervezetek és a kisz által fenntartott vagy közösen működtetett önálló intézmények.

a fő cél, hogy a közművelődési könyvtárak és a művelődési otthonok működési területükön hatékony segítői legyenek a műveltségi szint emelésének, tájékoztassanak napjaink társadalmi, termelési kérdéseiben, járuljanak hozzá a szocialista gondolkodásmód, életfelfogás és erkölcs kiteljesedéséhez, legyenek a szocialista közgondolkodás fejlesztésének társadalmi fórumai és alaposan ismerjék meg, mérjék fel a helyi kulturális igényeket. a „kiváló „ címért induló verseny jó alkalom arra is, hogy a könyvtárak és művelődési otthonok méltó módon emlékezzenek meg petőfi sándor születése 150., és dózsa györgy születése 500. évfordulójáról.

a pályázati jelentkezést az intézményeknek és fenntartóiknak - a megyeiek kivételével - 1972. január 31-ig kell eljuttatniuk a járási hivatalok, valamint a városi /fővárosban kerületi /tanácsok művelődésügyi /népművelési / osztályaihoz. a nevezéshez csatolni kell az intézmény munkáját, működési körülményeit, továbbá a pályázati időszakra tett vállalását tartalmazó önjellemzést, amelyet kiegészít a fenntartónak az intézmény támogatására felajánlott vállalása is. a pályázaton részt vevő intézmények megyei, fővárosi jegyzékét 1972. március 1-ig kell megküldeni a művelődésügyi minisztérium közművelődési főosztályának. /mti/

--

bb.8. kétmilliomodrész gázszennyeződést is kimutat az új műszer

vid /k ká -cz

1972. január 26.

a dél -alföldi gázgyártó és szolgáltató vállalat gázvezeték-hálózatának hossza már meghaladja a 400 kilométert, s gázprogram megvalósulásával rohamosan tovább növekszik. „a hálózat ellenőrzésére a hagyományos eszközök már kevésnek bizonyultak. a vállalat ezért nszk-beli és angol gyártmányú műszereket szerzett be. ezekkel egyenként 4,5 kilométer gázvezeték ellenőrizhető műszakonként. megfelelően képzett dolgozó a határa csatolt készülékkel végigmegy a földbesüllyesztett vezeték fölött, s a kezében tartott érzékelő segítségével azt is megállapíthatja, ha a levegő kétmilliomod részben tartalmaz gázt. / folyt .köv./

NA

-7-

bb.8. kétmilliomodrész ... folyt /k

azelőtt hosszú acélszögeket vertek a földbe, s az így támadt rés-
seken át igyekeztek a gázszivárgást megállapítani. az új műszerekkel
csaknem nyolcszor annyi vezeték ellenőrizhetnek naponként, mint a
régivel. rendkívül jelentős ez a gázvezetékekhez közeli
épületek lakosságának védelme szempontjából. /mt1/

---

bb.10. százezer tüzoltó a községekben - vezetőségválasztás az
önkéntesek alakulatainál

1 tf/gk /k zs la

1972. január 26,

az állami tüzoltóság munkájához - a lángba boruló épületek,
veszélyeztetett anyagok és más értékek mentéséhez - rendszeres se-
gítséget nyújtanak a községekben működő önkéntes tüzoltóságok. szá-
muk jelenleg 2 568, taglétszámuk összesen csaknem százezer.

Jelenleg mozgalmas heteket élnek a községi önkéntes tüz-
oltók: újjáválasztják vezető testületeiket. erre négyévenként kerül
sor, s most január elejétől március végéig tart az új funkcionáriusok
kiválasztása. hat-nyolc tagu egy-egy önkéntes tüzoltóság
községi vezetősége. az eddigi vezetők most számot adnak az elmúlt
négy évben végzett munkáról, s a kollektívák utócsatornába áll-
nak a következő „ciklusra”, s a következő számot adni - bőven :
például tavaly több mint kétezer alkalommal vették ki részüket a
tüzek elfojtásából az önkéntesek a hivatásos tüzoltók oldalán,
s „kármentésük”, sok millió forint értékű volt. évenként több
tízezer esetben hívják fel a figyelmet ellenőrzéseik során kü-
lönféle tüzrendészeti szabálytalanságokra: a tüzelő helytelen
tárolására, a kéményből kipattanó szikrák veszélyére /s ilyen-
kor, télen arra, hogy csak nagy elővigyázatossággal szabad disz-
nót pörzsölni a szabadban/. adott esetben szabálysértési feljelen-
tést tesznek azok ellen, akik figyelmeztetés ellenére is figyelt
hánynak a lappangó, „vörös kakasnak”, s.

Tbc1

ami az önkéntes tüzoltóalakulatok összetételét illeti :
a kétszázévesen kívül nagy számban vállalják ezt a fontos társadalmi
munkát, például tanácsai dolgozók, pedagógusok, mérnökök - és
utőrők is. az önkéntes tüzoltók megbecsülésének egyik jele, hogy
közülük az 1971. évi tanácsai választásokon 4,887-en községi, 19-en
városi, 22-en megyei tanácsotagi mandátumot kaptak, egy személyt
pedig országgyűlési képviselővé választottak.

a rátermettség, az emberi helytállás példáját adták a tüzol-
tás önkéntesai az elmúlt évi ár-és belvízvédlemben: 58 testület mint
egy 900 emberrel több mint 2 800 munkórát tevékenykedett a mentés-
ben, a gátépítésben, s azután kivették részüket a helyreállításból
is. /mt1/

-8-

bb.9. emelkedett a dolgozók iskoláiban tanulók száma
1 vt/fk/ny zs -la 1972. január 26.

elkészült az iskolarendszerű felnőttoktatás idei oktató-
si évre vonatkozó statisztikája. az adatokból kitűnik, hogy
az elsőző tanévhez képest - nem nagy arányban ugyan - de emel-
kedett a hallgatók száma.

a dolgozók általános iskoláiban 22.127-en tanulnak, csaknem
ezerrel többen, mint a legutóbbi tanévben. ebben az iskolatípus-
ban a hallgatók 44 százaléka 20 évnél fiatalabb. a kihelyezett
üzemi iskolai osztályokba csaknem 4 és félezren irakoztak be.
a nyolcadik osztályt az idén több mint 9.000 dolgozó végzi.

a felnőttek középiskoláiban esti- és levelező tagozaton
együttesen 122,787-en gyarapítják ismereteiket. ez a szám majd-
nem 9 ezerrel haladja meg a tavalyit. a középiskolák esti ta-
gozatán 43.657-en, levelező tagozatán 79,130-an tanulnak.

az összlétszámon belül 73.010 hallgató fizikai dolgozó
/59.5 százalék/, 58.637 /47.8 százalék/ pedig nő. az 1971-
72-es oktatási évben a dolgozók középiskoláinak első osztályai-
ba 46.526-an irakoztak be. érettségi, illetve képesítő vizs-
gára 18.881 felnőtt diák készül.

a hallgatók iskolatípusok szerinti megoszlása a követke-
zőképpen alakult: 49,903-an járnak gimnáziumba, 72,884-en
szakközépiskolába, illetve technikumba. /mt1/

---

bb.11. elnéptelenedett a vadvizországi - még a sirályokat is
elűzte a hideg

vid/ká/ny -cz

1972. január 26.

a szegeddel hagáros fehértói természetvédelmi területet és
a többi dél-magyarországi vadvizet tíz- tizenöt centiméter vas-
tag jégpáncél borítja. a sirályok és a récék nemrég még husze-
zernyi vendégeskedtek a sekély vizeken - a befagyás után át-
tették „székhelyüket”, a tiszára, a zajlás idején is sok buvár
réce és az északi országokból érkezett sirály keringett a foly
felett. a tartós hideg, a folyó beállása végül innen is elűzte
a madarakat. most már valószínűleg megérkeztek a mediterrán
zónába, legtöbbször a balkán félsziget be nem fagyó, melegebb vi-
zű tavain várja az időjárás kedvezőbbre fordulását. /mt1/

-9-

M

M

bb 12. karambolozott az ittas kocskázó - egyévi és kéthónapi szabadságvesztés

1 bc/tr/ny zs la

1972. január 26.

budai györgy 19 éves budapesti fiatalember egy alkalommal vendéglőben szórakozva alaposan felöntött a garatra: mintegy tíz korsó sört ivott meg. a vendéglőből távozva a IX. kerületi bokréta utca és tűzoltó utca kereszteződésében beült egy lezáratlanul hagyott, álló tehergépkocsiba, a motort beindította, s kocskázni indult, bár jogosítvánnyal sem rendelkezett. a balázs béla utcában, mgy elkerülje az összeütközést egy szembejövő személygépkocsival, a kormányt hirtelen jobbra rántotta, s így nekiütközött egy álló teherautónak. mindkét gépjármű megrongálódott. az összeütközés után a botcsinálta sofőr kiugrott a vezetőfülkéből, s elfutott, de ismerőse tanácsára még aznap jelentkezett a rendőrségen. ezenkívül munkahelyén különféle használati tárgyakat: jelfogó reléket, zsebkéseket, ollókat lopott.

a központi kerületi bíróság budai györgyöt egyévi és kéthónapi szabadságvesztésre ítélte. az ügyész tudomásul vette a bíróság döntését, abban budai is megnyugodott, így az ítélet jogerős. /mti/

--

-10-

NA

bb 13. számítógép tervező a villamosvezetékeket - matematikai modell az erőművek irányításához

1 bé/um la

1972. január 26.

számítógépek segítségével tervezik a következő öt évben az új villamosvezetékeket - határozta el a villamosenergiaipari tröszt vezetősége, miután a villamosenergiaipari kutató intézetben kidolgozták az ehhez szükséges matematikai modellt. az új módszerrel pontosan meghatározhatják, hogy az új vezetékeket hol kell bekapcsolni az áramkörbe, és kijelölik annak utvonalát is. az új vezetékeképítéseknel ugyanis több tényezőt kell figyelembe venni, s ezek egyeztetése emberi munkával rendkívül hosszadalmas és bonyolult feladat. ezt a tervező munkát hátrították most az intézeti számító-központ, amely az egyik legnagyobb hazánkban.

a duna-menti hőerőmű nagyblokkjának számítógépes irányítására is elkészítették a matematikai modellt, amely a tapasztaltak után alkalmazható lesz majd valamennyi nagyblokkos erőműnél, nevezetesen a gyöngyösi és a leendő tiszai hőerőműnél is. a módszer lényege, hogy a villamosenergia-előállítás paramétereit összesítve a számítógép jelzi az esetleges hibákat is. erre a módszerre azért van égetően szükség, mert a műszerek egyenkénti megfigyelése, az adatok összesítése lassú munka, és lehetlenné teszi a szükséges gyors beavatkozásokat. az erőművek számítógépes irányításának továbbfejlesztésével elérhető, hogy a jövőben majd a beavatkozást is automatikusan szabályozza a számítógép. /mti/

--

bb 14. ártándi kavics a debreceni házakhoz

vid/um ká cz

1972. január 26.

több mint 11 ezer lakást készít a negyedik ötéves tervben az elmúlt év tavaszán átadott debreceni házgyár. a nagy számú lakás előállításához óriási mennyiségű építőanyag-ra, elsősorban kavicsra van szüksége. a házgyár építésével egyidőben kezdtek hozzá a biharkeresztes melletti kis község, ártánd kavicsbányájának a feltárásához. több mint ötven millió forint beruházással korszerűen termelő üzemet hoztak létre, amely elsősorban a debreceni házgyárnak termel. a bánya 88 holdon épült ki, s a felmért kavicsvagyon 5.5 millió köbméterre becsülik. az ugynevezett „reménybeli tartalékot”, azonban 25 millió köbméterben állapították meg. a teljes kapacitással dolgozó ártándi kavicsüzem ebben az esztendőben 340 ezer köbméter kavicsot termel. /mti/

--

8.05/um

10/10⁰⁰

- 11 -

bb 15. településkonzentráció vas megyében

vid/um ká cz

1972. január 26.

nagy-zabásu településfejlesztési program indult vas megyében, ezen a jellegzetesen aprófalvas tájon. amíg országosan 3.5, itt 6.7 település található 100 négyzetkilométeren. a sajtóságot helyezett megszabta a településhálózat korszerűsítésének fő irányát: a koncentrációt. kiindulópontként a megyei tanács jelentőségüknek, szerepüknek megfelelően kategóriába sorolta a településeket. szombathely felsőfokú, körmend és sárvár középfokú, celldömök, kőszeg, szentgotthárd és vasvár részleges középfokú központ lett. négy nagyközséget kiemelt alsófokú, 15-öt alsófokú, 29-et pedig részleges alsófokú központ szerepkörrel ruháztak fel. a szombathely vonzásában lévő öt falu funkciójának pontosabb meghatározása érdekében részletes környezetvizsgálaton alapuló tanulmányt készített a megyei tanács végrehajtó bizottsága. hat további falu besorolását az ötödik ötéves terv időszakra halasztották.

a megye területén működő szervek, intézmények és vállalatok a jövőben irányelveként veszik alapul a településhálózatfejlesztési tervet koordinációs és fejlesztési tevékenységükben. a cél az, hogy a központi rangú települések a helyi körzeten kívül körzeten lakosságának ellátásáról, többoldalú kiszolgálásáról is gondoskodjanak. ennek megfelelően ellátják azokat közintézményi hálózattal.

a műszaki és közgazdasági megalapozottság érdekében kidolgozzák a 11 legnagyobb szerepkörű település műszaki nyilvántartási rendszerét. felméri körmend, celldömök és szentgotthárd nagyközségek várossá fejlesztéséhez szükséges feltételeket. a megye egyes speciális tájegységeinek - cser, hegyhát, őrség, vend-vidék - komplex vizsgálatát a tudományos társadalmi szervezetek bevonásával folytatják.

százhatvan falut - amelyekben a lakosság száma 500, vagy ennél kevesebb - nem soroltak be. helyzetüket azonban folyamatosan figyelemmel kísérik a tanácsok, s gondoskodnak a megfelelő színvonalú helyi ellátásról. mindemellett a lakosságot, többek között a családház építési hitelstruktúra módosításával, a központi szerepkörű településekre való beköltözésre ösztönzik. /mti/

--

- 12 -

8.10/um

10.10.00

bb 16. zalaiborból pezsgő

vid/um ká cz

1972. január 26.

a mecsekvidéki pincegazdaság zalaapáti és nagykanizsai pincészetéből megkezdte az 1971. évben termelt borok szállítását a pécsi pezsgőgyárba. a 2 ezrelék savtartalmu zalaiborokból igen jó pezsgő készül. a 2 zalaiborokból összesen 12.000 hektoliter pezsgőnek való bort szállít pécsre. /mti/

--

bb 17. nem minden jó, ami házi - nyolcszáz kilogramm árut koboztak el negyed év alatt a baranyai élelmiszerhygiénikusok

vid/um ká cz

1972. január 26.

a pécsen működő állategészségügyi állomás az utóbbi időben fokozta élelmiszerhygiéniai ellenőrzéseit, amit az élelmiszerfeldolgozó üzem foglalkozik élelmiszerfeldolgozással és amit az élelmiszerhygiéniai vizsgálatlaboratóriuma. pécsen három, komlón és szigetváron egy-egy élelmiszerhygiénikus szakember ellenőrzi rendszeresen az üzleteket és a piacokat, a falvakban pedig a körzeti állatorvosok folytatnak rendszeres vizsgálatokat. ezek az ellenőrzések nemcsak a lakosság egészségét védik, de anyagi érdekeit is.

az élelmiszerek ellenőrzése során súlyos hibákat tártak fel a szakemberek: így több esetben találtak olyan húss- és tejtermékeket, amelyek bakteriológiailag nem voltak kifogástalanok, ezért elkobozták és megsemmisítették azokat. a legutóbbi negyedévben több mint nyolcszáz kilogramm tökehuszt, töltelékárut, baromfit, halat, tejet és tejterméket foglaltak le a baranyai üzletekben. súlyosabb esetben az állategészségügyi állomás szabálysértési eljárás megindítását kezdeményezte az élelmiszert szállító mezőgazdasági üzem ellen.

/folyt.köv.

- 13 -

8.15/um

10.10.00

bb 17. /nem minden jó, ami házi .... folyt./um

a vizsgálatok azt mutatják, hogy nem minden jó, ami házi. az állami húsz-és tejipar készítményei élelmiszerhigiéniai szempontból ugyyszólván teljesen kifogástalanok. a legtöbb hibát a termelőszövetkezetek feldolgozó üzeméből kikerült élelmiszereknél tapasztalták a szakemberek. mint a helyszíni szemlélők, kiderítették: ezeken a helyeken nem tartották meg a környezethigiéniai szabályokat és a technológiai előírásokat. pedig több mezőgazdasági feldolgozó üzem - például a bolyi, a szentegáti, a villány-siklói állami gazdaság élelmiszeripari üzei - bizonyítják, hogy lehet olyan árut készíteni, amely egyszerre ,,házas ízű,, és kifogástalan minőségű.

az állatorvosok megállapították, hogy egyes - szerencsére kis számú - mezőgazdasági üzem az élelmiszerfeldolgozás megindításával elsősorban nyereségének gyors növelésére törekedett, viszont keveset törődött az élelmiszerhigiéniai szabályokkal. ezért az állategészségügyi állomás a jövőben - indokolt esetben - a rossz árut kibocsátó feldolgozó üzem bezárását fogja javasolni, mindaddig, amíg helyre nem állítják a higiéniai és a technológiai fegyelmet./mt1/

--

bb 18. ragasztott technológiával tartósabb gyermekcipők készülnek dunaujvárosban

vid/um ká cz

1972. január 26.

a dunaujvárosi vegyipari vállalat gyermekcipő üzemében 1972-ben hétszáz ezer pár gyermekszandált és cipőt gyártanak. az év elején áttértek a ragasztós technológiára, s gyártmányaik hetven százalékát már ezzel a módszerrel készítik. így tartósabbak, kopásállóbbak a gyermekcipők. a gyártás is gyorsabb, mert a módszerrel naponta 2.400 párat készíthetnek. a gyártást tovább korszerűsítik. február közepén nszk-beli szabadalom alapján szerkesztett orrfoglaló automatát helyeznek üzembe. jelenleg negyven féle modellben többségében tavaszi és nyári gyermekszandálok és cipők készülnek a dunaujvárosi üzemben. /mt1/

--

- 14 -

8.20/um

1010⁰⁰

bb 19. egymillió forint ösztöndíj a bányászgyermekeknek

vid/um ká cz

1972. január 26.

a tatabányai szénbányák igazgatósága példamutatóan segíti a fizikai dolgozók továbbtanuló gyermekeit. az általános és a középiskolákban tanuló munkásgyerekek részére rendszeresítették a középiskolai, illetve az egyetemi előkészítő tanfolyamokat. hasonló módon gondoskodnak azokról a fiatalokról is, akik már a szénbányáknál dolgoznak, de egyetemi tanulmányokat szeretnének folytatni matematika és fizika szakon.

a szénbányák igazgatósága kiszélesítette az ösztöndíj rendszert is. korábban csak 11 gimnáziumban tanuló munkásgyerekeknek adott ösztöndíjat a vállalat. jelenleg már 23 ösztöndíjasa van a szénbányáknak a tatabányai árpád gimnáziumban, s többségük fizikai dolgozó gyermeke. e fiatalok többsége műszaki és közgazdasági egyetemre készül, de nem zárják ki az ösztöndíjból azokat a munkásgyerekeket sem, akik a középiskola befejezése után nem kívánnak tovább tanulni. a szakközépiskolákban 35, egyetemen, főiskolán és felsőfokú technikumban pedig 61 ösztöndíjasa tanul a tatabányai szénbányáknak. ezenkívül 213 vándorulóknak adnak ösztöndíjat. a vállalat igazgatósága a múlt évben összesen 1,1 millió forintot fizetett ki a tanulók támogatására. /mt1/

--

bb 20. kijavították a petőfi sándor utcai csőtörést ... tízennégyel több autóbusz, héttel több villamos - szerda reggeltől

1 gy/um hgy

1972. január 26.

szerdán reggel összesen 14-gyel több autóbusz állt munkába budapesten, amelyek a 4-es, 55-ös, 30-as és 60-as járatok forgalmát erősítik a továbbiakban - mondotta a bkv fődiszpécse-re. ezen a reggelen héttel gyarapodott a villamosok száma is - s ezt a váci ut, kőbányai ut és fehérvári ut forgalmában vehették észre az utasok. L 43-as

a főváros csúcsgorgalmában fennakadás nem volt, csupán a petőfi sándor utcában tegnap eltört 500 milliméteres víznyomócső javítási munkálatai miatt közlekedik elterelt utovonalon a 2-es és 15-ös autóbusz. mint a vízművek pesti ügyeletén elmondották, ma hajnalban fél 5-kor a csőtörést kijavították, s a délutáni órákig a felszíni burkolat helyreállítását is elvégzik. /mt1/

--

- 15 -

8.30/um

1010⁰⁰

bb 21. halálos balesetek

gy/um bs

1972. január 26.

a miskolc-tapolcai juno szálló építkezésénél kozák györgy 23 éves gépkocsivezető taktaharkányi lakos egy billenős tehergépkocsival műszaki hiba miatt nekiütközött egy álló tehergépkocsinak, s elütötte a tehergépkocsi gumiját levegővel fuvató kiss vince 41 éves gépkocsivezető, halmajlakost, aki a helyszínen meghalt. az ügyben, szakértők bevonásával folyik a vizsgálat.

a hegyeshalmi vasutállomáson egy tolató villanymozdony halálra gázolta nagy miklós 58 éves máv kocskisérő, mosonszolnoki lakost. a baleset okát vizsgálják. /mti/

--

bb 22. szövetkezeti kishatármenti árucsereforgalmi megállapodást írtak alá nyiregyháza

vid/bzs/kz bs

1972. január 26.

héttagu kárpátukrajnai szövetkezeti kereskedelmi küldöttség érkezett szabolcs-szatmár megyébe. a delegáció vezetője: olga romjanceva, az ösz-szövetkezeti külkereskedelmi vállalat igazgató helyettese. a küldöttség szerdán megtekintette nyiregyházán, a szabolcs-szatmár megyei szövetkezetek árube mutató kiállítását. kiválasztották azokat az árukat, amelyeket a szabolcs-szatmár megyei szövetkezetek a kishatármenti árucsereforgalom keretében behozandó 650 ezer rubel értékű szovjet áru ellenében szállítanak. egyidejűleg aláírták a kishatármenti kereskedelmi és árucserre egyezményt is. eszerint a szabolcs-szatmár megyei szövetkezeti közös vállalat bórdiszműáru, férfi, női és gyermekcipőket, divatos csizmákat, műanyagáru, élelmiszert, fűszereket, konzerveket és más olyan fogyasztási cikket szállít ukrájába, amelyből szabolcsban bőségesek a készletek. a szovjetunió kárpátontulú területéről többek között elektrotechnikai cikkeket, híradástechnikai felszereléseket és háztartási gépeket szállítanak szabolcs-szatmár megyébe. /mti/

--

- 16 -

11.32/ bzs

11220

bb 23. a „bálvány,, ára

vid/bzs/kz bs

1972. január 26.

belföldön rekordnak számító áron kelt el a hortobágyi állami gazdaság kiváló sportlova, a „bálvány,, kétszáz ezer forintért vette meg a kitiűnő, sok versenyen első helyezést elért, remekül futó és ugró paripát a honvéd sportegyesület lovasszakosztálya. a „bálványt,, a gazdaság mátaí lovas telepén nevelték és tanították be. legutóbbi nagy sikere eperjesen volt : a kitartásos magasugratásban lett a győztes. /mti/

--

bb 24. növekszik a termelési kedv - kétezer vagonnal több zöldségféle és gyümölcs értékesítésére szerződtek a hajdu-bihar megyei közös gazdaságok

vid/kz/tné bzs bs

1972. január 26.

a zöldségtermelés gazdaságosabbá tételére hozott intézkedések, az e célt szolgáló hatékonyabb közgazdasági ösztönzők máris éreztetik hatásukat hajdu-bihar megyében. a termelési kedv fokozódásának egyik szembejövő jele, hogy a korábbiakhoz képest jelentősen megnőtt az érdeklődés a termelési-értékesítési szerződések iránt. mint a már megkötött szerződések kiderül, a régóta kerteszkedő gazdaságok növelik zöldségtermő területüket, s ugyanakkor újabbak is bekapcsolódnak a termelésbe. a konzervipar és a felvásárló kereskedelem ez évre összesen ötezer vagon zöldségféle és gyümölcs felvásárlására szándékozik szerződést kötni a megyében a közös gazdaságokkal. ennek nagyobb részére - négyezer vagon árura - már meg is kötötték a szerződéseket. a változást jól illusztrálja az a tény, mely szerint tavaly január végén alig kétezer vagon árúnak volt még csak meg a szerződéses fedezete. különösen megnövekedett az érdeklődés a zöldpaprika és a paradicsom termelése iránt. a helyzet megváltozásában része van a felvásárló kereskedelem átszervezésének is. az átszervezett még több évre szóló szerződések kötésével szavatolja a termelés biztonságát. /mti/

--

13.20/bzs

- 17 -

01400

bb 25. aggodalmat okoz a téli aszály heves megyében

vid/kz bzs bs

1972. január 26.

heves megyében emberemlékezet óta nem volt olyan tartósan „fekete tél”, mint az idén. a termelészövetkezetekben a koratavaszi tennivalókkal jóval előbbre tartanak a szokásosnál. a mátra aljai és az egri borvidéken jó ütemben haladnak a termést előkészítő műveletek: a nagyüzemi szőlő ültetvényeken például már eddig mintegy háromezer holdon végeztek a tőkék metszésével. dolgoznak a kertészetekben is: a nagyüzemi hajtatóházakban elvetették az első kertimagvakat. a tarna menti közös gazdaságokban már sarjadnak is a primőrök palántái. szerinte a megyében a szokásosnál korábban megkezdték az őszi gabonavetések fejtrágyázását. a tartós hidegben 20-25 centiméter mélyen átfagyott talajokon ugyanis teljes biztonságban mozoghatnak a gépek.

a száraz, kemény hideg ugyanakkor aggodalmat is okoz különösen azért, mert az utóbbi két hónapban ezen a vidéken nem hullott számottevő csapadék, s így a földek nedvesség-hiánya elérte a 200 millimétert. /mti/

--

bb 26. 240 lakásos óriástömb tatabánya-ujvárosban

vid/kz bzs bs

1972. január 26.

tatabánya-ujvárosban 1972-ben változatlan ütemben építik az új háztömböket. ebben az évben is többszáz bányászcsalád kap újat a régi, korszerűtlen lakása helyett. a már 30.000 lakosú új városrészben az építők szerdán megkezdték az első 240 lakásos épület összeszerelését. a 10 emeletes, nyolc lépcsőházas óriástömb tulajdonképpen egy sávház lesz, amelyben kényelmes, kétszobás lakásokat alakítanak ki. a komárom megyei állami építőipari vállalat dolgozói óriásdaru segítségével, a győri házgyárból érkező elemekből szerelik össze a háztömböt. nemcsak tatabányán, de komárom megyében is ez az első 240 lakásos épület. az elsőt rövidesen újabbak követik: az építőmunkások már készítik a második 240 lakásos sávház alapjait. /mti/

--

13.25/bzs

- 18 -

10/1400

tb 27. közös szerszámgép-fejlesztés a kgst-országokban

t v/mm ie bzs hgy

1972. január 26.

sokoldalú együttműködési megállapodást írt alá a kgst legutóbbi vb-ülése alkalmából hét tagállam arról, hogy egyes fémforgácsoló szerszámgépeket, kiváltképp a számjegyzérlésűeket közösen fejlesztik, tervezik a jövőben. az egyezményt magyar részről dr. heiczman jános kohó- és gépipari miniszter-helyettes írta alá, ezért tőle kért tájékoztatást az mti munkatársa arról, mi a jelentősége a megállapodásnak a kgst-országokban és milyen előnyökkel jár a közös tervezés a magyar szerszámgépipar számára.

- ismeretes, hogy a számjegyzérlésű gépek fejlesztése előtérbe került az egész világon. ezért rendkívül fontos a legkorszerűbbnek tartott szerszámgépfajták: mint a numerikus programvezérlésű csuceszterga, karusszeleszterga, sőt egész szerszámgép-rendszerek közös fejlesztése, hiszen egy-egy ország adott anyagi és szellemi erői külön-külön nem elegendőek ahhoz, hogy az általuk gyártott szerszámgépek gyorsan elérjék a világszínvonalat. a közös fejlesztési célkitűzések megvalósítása nagyon jelentős a megállapodásban résztvevő minden ország szerszámgépipara számára, mivel lehetővé teszi a tudományos és tervező erők koncentrációját a legújabb, legkorszerűbb technika kifejlesztésére. az egyezményt aláíró országok közös intézkedési tervet dolgoztak ki a tudományos kutató és tervező munkáról - ennek keretében a numerikus vezérlésű szerszámgépek szabványosításáról, a gyártásszakosítás és kooperáció összehangolásáról - ezenkívül 1975-ig szóló termelési és szállítási programot is készítettek.

- ami hazánkat illeti: az egyezmény csaknem az egész magyar szerszámgépipart érinti. a szerszámgépipari művek és a csepeli szerszámgépgyár a numerikus vezérlésű szerszámgépek, a villati a vezérlőrendszerek, a gépipari technológiai intézet és a digép egyéb berendezések együttes tervezésében, fejlesztésében vesz részt. magyarországnak több előnye is lesz az együttműködésből, elsősorban kevesebb licencet kell vásárolnunk, hiszen közös erővel gyorsabb ütemben fejleszthetjük a már meglévő és a még ezután megtervezendő berendezéseket, másodsorban pedig a gyártásszakosítás után igen nagy piacon /szocialista és tőkés országokban is/ értékesíthetjük korszerű termékeinket. /mti/

--

13.30/bzs

- 19 -

10/1400

bb 31. időjárásjelentés

mm bzs hgy

1972. január 26.

a meteorológiai intézet jelenti január 26-án, szerdán
13 órakor:

felhős, párás, ködös idő

a brit szigeteket, a skandináv félszigetet és a francia partvidéket ma hajnalban az óceáni enyhe levegő újabb hulláma érte el. hatására az északi részeken havazott, a délebbi vidékeken pedig sokfelé esett az eső. ugyanakkor a földközi-tenger térségében kialakult ciklon csapadékzónája helyzetét nem változtatta, északabbra nem helyeződött, így közép-európában a havazás nem erősödött, csak szórványosan havazott a hajnali órákban a cseh medencében az osztrák és a dinári alpokban. a szovjet-unió európai területének északi részén makacsul tovább tart a rendkívül hideg idő. moszkvától északabbra mínusz 35, mínusz 38, sőt mínusz 42 fokos hideget is mértek.

hazánkban kedden általában egész napon át egy-két hely kivételével borult volt az ég. főként az északkeleti megyékben helyenként napközben is ködös idő volt és néhány helyen zuzmaralerakódással párosult. az elmúlt 24 óra folyamán a dunántúlon többfelé a tiszta vonaláig pedig szórványosan, gyengén havazott. a lehullott csapadék mennyisége sehol sem érte el az egy millimétert. a nyugati megyékben helyenként 2-3 centiméter volt. a hőmérséklet napközben plusz 1, mínusz 4 fokig emelkedett, viszont a tartósan ködös helyeken egész napon át mínusz 5, mínusz 6 fok körül maradt. szerdán hajnalra elég szeszélyes területi eloszlásban mínusz 3, mínusz 10, északkeleten mínusz 11, mínusz 14 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős, párás, egy-két helyen ködös idő volt, a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1, plusz 5 fok között váltakozott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke mínusz 4,6 fok volt, 3,0 fokkal alacsonyabb, mint a 100 éves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 2 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, alig változik. várható időjárás csütörtök estig: erősen felhős, párás, főként a reggeli órákban helyenként ködös idő, szerdán egy-két helyen, csütörtökön többfelé, elsősorban nyugaton kisebb havazás. mérsékelt, később kisebb megélénkülő délkeleti-déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 4, mínusz 9 fok között, északkeleten mínusz 10 fok körül, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 1, mínusz 4 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 98 cm. /mti/

13.50/bzs

-20-

10/14³⁰ es a hóréteg vastagsága a legutóbbi jelentések szerint Galyatetőn 12 centiméter

bb 28. átadták a nyíregyházi tanárképző főiskola előadói és könyvtár épületét - alapozzák a sportcsarnokot

vid/kz bzs hgy

1972. január 26.

szerdán átadták rendeltetésének a nyíregyházi tanárképző főiskola előadói és könyvtár épületét. a 23 millió forintos költséggel kialakított, építésetileg különleges megoldású - nyolcszögletű - épület átadásával befejeződött a nyíregyházi tanárképző főiskola építésének a harmadik szakasza. a kivitelező - a szabolics megyei állami építőipari vállalat - az épületet a tervezett határidőre és kiváló minőségben készítette el. a főiskola építésére eddig összesen mintegy 200 millió forintot költöttek.

az építőipari vállalat azonban nem vonult el, mert máris kezdetét vette az építkezés negyedik, s egyben utolsó szakasza, a sportlétesítmények kivitelezése. elsőként a sportcsarnokot alapozzák. emellett - az eredeti programon kívül - még egy 300 személyes kollégiumot is tető alá hoznak. /mti/

--

bb 29. kőolajfeldolgozás jugoszláv megrendelésre - magyar segítséggel építenek újvidéken olajfinomítót

vid/kz bzs hgy

1972. január 26.

a komáromi kőolajipari vállalat és az újvidéki kőolajfeldolgozó vállalat képviselői erre az évre is megújították együttműködési szerződésüket. a két vállalat először 1969-ben kötött üzletet. azóta minden évben nagy mennyiségű kőolajat küldenek finomításra a komáromi üzembe, ahol különleges minőségű kőolajokat, benzint, petróleumot, bitument stb. készítenek belőle, s ezeket küldik vissza jugoszláviába. a feldolgozás költségeit a jugoszláv partner dollárral egyenlíti ki. az üzleti kapcsolat mindkét fél számára előnyös. a komáromi vállalat gazdaságosan kihasználja nagy teljesítményű üzemének szabad kapacitását, s ezzel is növeli nyereségét. a kapacitáshiánnyal küzdő jugoszláv cég pedig a kész termékek értékesítésével juthat nagyobb bevételhez.

/folyt. köv./
13.55/bzs

- 21 -

10/14³⁰

bb 29. /kőolajfeldolgozás ... 1. folyt./bzs

a jugoszláv vállalat rendkívül elégedett a komáromi feldolgozóból kikerülő termékek minőségével. erre az évre 90.000 tonna kőolaj finomítására kötöttek szerződést, de tárgyalnak további 30.000 tonna nyersanyag feldolgozásáról is. a magyar és a jugoszláv vállalat között az üzletkötés nyomán szoros kapcsolat alakult ki, a jugoszláv szakemberek sok új módszerrel, eljárással ismerkedtek meg a komáromi üzemben. ez készítette a jugoszláv partnert arra, hogy magyar tervek alapján létesítsen új kőolajfinomítót újvidéken. a tervek elkészítésével az olajtervet bízták meg, de bekapcsolódtak a munkába a nagyüzemi gyakorlattal rendelkező komáromi szakemberek is. /mti/

--

bb 36. a magyar népköztársaság elismerte a bangla desh népi köztársaságot

zs bzs hgy 1972. január 26.

Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke és fock jend, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke táviratban tájékoztatta a bangla desh elnökét, abu szajed csaudhuri-t, és a bangla desh miniszterelnökét, mudzsibur rahman seket, hogy a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és minisztertanácsa elismeri független és szuverén államnak a bangla desh népi köztársaságot és kész vele diplomáciai kapcsolatokat létesíteni. /mti/

--

bb 30. rendelet a hitelképtelen mezőgazdasági termelőszövetkezetekről

t sl/um ie hgy 1972. január 26.

a magyar közlöny 6.száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, amely a hitelképtelen mezőgazdasági tsz-eknek nyújtott tanácsai óvadékról és annak feltételeiről intézkedik k.a rendelet arra ösztönzi az átmenetileg hitelképtelen szövetkezeteket, hogy kellő időben tegyenek hatékony intézkedéseket pénzügyi egyensúlyuk helyreállítására; s ugyanakkor a tanácsok számára is előírja, hogy segítségnyújtást a tsz-ek megfelelő intézkedéseikhez kössék. /folyt.köv./

-22 -

14.10/um

10/14/45

bb 30. /rendelet a hitelképtelen ...folyt./um

a magyar nemzeti bank a hitelképtelennek nyilvánított tsz-eknek hitelt csak akkor adhat, ha a várható veszteség vagy alaphiány teljes összegének megfelelő óvadékokat helyeznek le tétbe. ilyen fedezetet a szövetkezet megyei, illetve a fővárosi tanács végrehajtó bizottságától kérhet, s a tsz közgyűlésnek kell döntenie arról, hogy elfogadja-e az óvadéknyújtás feltételeit. a tanács végrehajtó bizottsága ugyanis óvadékokat csak akkor adhat, ha a közgyűlés határozatot hoz a többi között arról, hogy a szövetkezet elnökének, függetlenített elnökhelyettesének és más vezetőinek személyes jövedelméből a 80 százalék, fejlesztési alaphiány esetén pedig 75 százalékos feletti részt visszatartja. ettől a végrehajtó bizottság csak akkor tekinthet el, ha a vezetők a veszteség és alaphiány keletkezésében vétlenek. a végrehajtó bizottság azt is köteles előírni, hogy a szövetkezet hajtsa végre a szükséges gazdasági és szervezési intézkedéseket, számolja fel az alapterveken kívüli veszteséges tevékenységét, s állítson le minden olyan folyamatban lévő beruházást, amelyhez saját erőforrások felhasználására is szükség van. a végrehajtó bizottság feltételként szabhatja a gazdálkodásnál nélkülözhető eszközök értékesítését, továbbá azt, hogy a közgyűlés rendelje el a termésszerkezet módosítását, s szükség szerint változtassa meg a termelőszövetkezet munkadíjazási rendjét. /mti/

--

bb 34. fogadás az indiai nemzeti ünnep alkalmából

t bc/um zs hgy

1972. január 26.

c.b. muthamma, az indiai köztársaság budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából szerdán fogadást adott rezidenciáján.

a fogadáson részt vett kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, keserü jánosné könnyűipari miniszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter. dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, valamint a politikai, a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet számos más ismert személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja is. /mti/

--

- 23 -

14.20/um

10/14/45

bb 32. jogtalan fizetés nélküli szabadság - háromszoros reprezentáció - a társadalmi tulajdon védelmének tapasztalatait összegezte a vas megyei neb

vid/um kz hgy

1972. január 26.

a társadalmi tulajdon védelmével kapcsolatos múlt évi vizsgálatok tapasztalatait összegezte a vas megyei népi ellenőrzési bizottság. megállapították, hogy a különböző szervek vezetésében, munkamódszerében történt változások kedvező hatással voltak a társadalmi tulajdon védelmére, javult a gazdálkodási és az állampolgári fegyelem. a kedvező tapasztalatok mellett azonban sok hiányosságot is felfedtek.

egyed-egy gazdasági egységek vezetői a vállalati önállóságot helytelenül értelmezve, lehetőséget teremtettek a népgazdasági szempontból káros törekvések érvényesüléséhez is. az erdő és feldolgozó gazdaság rönöki üzeme például több dolgozónak biztosított 56 napi fizetés nélküli szabadságot, s ezzel lehetővé tette, hogy magánszemély részére velem községben hétvégi házat építsenek és a vendéglátó vállalat egyik üzeme egységének belső falburkolatát elkészítsék. a fizetés nélküli szabadságnapok munkatörvény ellenes engedélyezése a munkafegyelem lazításaira is okot adott és egyben elősegítette a dolgozók kontárkodását.

több gazdasági egységnél gyakorlattá vált a vállalati személy-és tehergépjárművek magáncélú használata és fuvarkedvezmények jogtalan igénybevétele. a személygépkocsik gyakran közlekednek hivatalosnak nem minősíthető céllal. gondatlanságot, felelőtleniséget tapasztaltak a felső-rábamenti mezőgazdasági termelőszövetkezetek közös vállalkozásánál is. a vállalkozás 1969-ben kezdte meg működését takarmányliszt, gépjavitó, faipari és kárpitos részleggel. az igazgatótanács másfél év múlva a gépjavitó-a faipari és a kárpitos részleget már felszámolta, ami arra utal, hogy a létrehozó döntés nem volt kellően megalapozott. az igazgató személye három, a főkönyvelő pedig két esetben változott más fél év alatt, ami az egész gazdaságra kedvezőtlen hatást gyakorolt. súlyos mulasztás, hogy a személyi változásokkal a vállalkozás vagyontárgyairól átadás-átvételi jegyzőkönyv, leltári felmérés nem készült. így fordulhatott elő, hogy a felszámolt részlegek vagyontárgyainak eredete, beszerzési értéke sem állapítható meg.

/folyt.köv./

14.30/um

Tóth K

- 24 -

bb 32. /jogtalan fizetés nélküli ...folyt./um

foglalkozott a népi ellenőrzési bizottság a reprezentációs költségek alakulásával, s a felhasznált összegek jogosságával, a felhasználás körülményeivel is. a sárvári állami gazdaságnál például megállapították, hogy a reprezentációs költségek három év alatt háromszorosára növekedtek, s egyes esetekben a felhasználás célja nem derült ki a bizonylatokból

a népi ellenőrzési bizottság minden vizsgálat alkalmával megtette a szükséges intézkedéseket, javaslatokat dolgoztak ki a hibák kijavítására, s utóvizsgálatokkal győződik meg ezek végrehajtásáról. /mti/

--

kbb 33. felépült az új balatonfüredi vasútállomás - nagyszabású rekonstrukció a tó mindkét partján

vid/um kez hgy

1972. január 26.

építésetileg elkészült balatonfüred új vasútállomása. a hasonló funkciójú közlekedési létesítmények legszebbjei közé tartozik. a folyamatban lévő szakipari munkákkal 1973-ban végeznek. addig a régi állomáson bonyolódik a város élénk vasúti forgalma.

az állomásépítés része annak a nagyszabású rekonstrukciónak, melynek keretében megújítják a tó északi partjának vasúthálózatát. szabadbattyántól tapolcáig már felújították a pályát, s korszerűsítették, illetve újjáépítettek 11 állomást a szombathelyi MÁV igazgatóság dolgozóival. az utasok itt kulturált környezetben várakozhatnak és szállhatnak le, illetve fel a vonatokra. megszépítésre vár még Badacsonytomaj, Tapolca, Balatonederics és Keszthely állomás. a következő években ezekre is sor kerül. egyúttal felújítják a tapolca és Balatonszentgyörgy közötti vonalszakaszt. ha ez elkészül gyors, nagy teljesítményű vonatok közlekedhetnek a tó körül, lényegesen rövidebb menetidővel. a pécsi vasútigazgatóság ugyanis a déli oldalon hajt végre rekonstrukciót.

a k örből hiányzó tapolca-balatonszentgyörgyi rész megfiatalítása tavaly kezdődött el, s az idén Balatonederics térségében folytatódik. csupán erre 44 millió forintot költenek, mivel a vasútépítés - főként az itteni nedves talajon - rendkívül költséges. /mti/

--

14.35/um

Tóth K

- 25 -

bb 35. beruházások befejezésére koncentrálja pénzeszközeit a baranya megyei tanács

vid/um kz hgy

1972. január 26.

a baranya megyei tanács idei 118.2 millió forintos saját fejlesztési tervét szerdai ülésén hagyta jóvá a végrehajtó bizottság. a terv jellemzője, hogy a rendelkezés re álló pénzeszközöket - a kormányzati intézkedések szellemében - a folyamatban lévő beruházások befejezésére koncentrálták. így például 15,7 millió forintot irányoztak elő a köjál székházára, amelynek építését várhatóan ez év végéig befejezik s a jelenlegi rendkívüli rossz körülmények helyett végre korszerű intézetben végezheti feladatát e fontos közegészségügyi intézmény. a terv biztosította a nagy idegenforgalmu szigetvár, „oroszlán, „szállójának, továbbá az abaligetű gyógyszálló többlet-költségének fedezetét, hogy mindkét létesítmény még az idén üzembe lépésben. ugyancsak gondoskodtak arról, hogy a megyei támogatással épülő oktatási beruházások - iskolák, óvodák - kivételét ne akadályozza fedezethiány. tíz millió forintot ütemeztek a pécsi megyei kórház rekonstrukciós munkáinak gyorsítására, miután erre építőipari kapacitás is rendelkezésre áll.

kölcsönképpen hat millió forintot szavazott meg a vb a baranya megyei állami építőipari vállalatnak, amely fejlesztési programjának kiegészítésére kérte a pénzt. a vállalat az elmúlt években igen komoly fejlesztési programot hajtott végre, ennek befejező szakaszához - a rakodási munkák korszerűsítéséhez, gépesítéséhez - azonban már nem rendelkezett megfelelő alappal. a segítség igen jól jön a vállalatnak, súlyos gondján enyhít. a kölcsönt 1974-75-ben fizeti vissza a tanácsnak, ezen túlmenően garantálta, hogy a megyei tanács beruházásait kiemelten kezeli és az igényeket a lehetőségek szerint maximálisan kielégíti. /mti/

--

bb 37. kisebb gázrobbanás miskolcon
vid/um fm hgy

1972. január 26.

szerdán reggel miskolcon, a iii. kerületi gyula-utca 16. számú házban kisebb gázrobbanáshoz hívták a tűzoltókat és a mentőket. oszgyáni Antal földszinti kétszobás lakásában eddig még ki nem derített helyről beszivárgott gáz villanynyújtástól, valószínűleg a kapcsolóban keletkezett szikrától fellebbant és tüzet okozott. a robbanástól betörték az ablakok, a tüztől megperzselődtek a butorok, elégték a függönyök. a lakásban tartózkodó oszgyáni Antalné és két gyermeke, a 19 éves sarolta, valamint a 16 éves László égési sérüléseket szenvedett. a sérülteket a mentők másodfoku égési sebekkel a miskolci baleseti sebészetre szállították. a tűz eloltása után a rendőrség, a tűzoltóság, a bányahatóság, az energiafelügyelet és a tigráz miskolci üzemegységének szakértői megkezdték a helyszíni vizsgálatokat a robbanás okának felderítésére. /mti/

--

14.45/um

- 26 -

bb 38. súlyosan megszegték a munkavédelmi előírásokat - beomlott a csatorna

vid/fm bzs hgy

1972. január 26.

a tiszakanyári tsz alvállalkozóként csatornaépítési munkán dolgozott a nyergesujfalui eternitgyárban, amikor a munkavédelmi előírások súlyos megszegése miatt baleset történt. két-három méteres árkot mélyítettek az előírt ducolás nélkül. bár a műszaki ellenőr figyelmeztette őket a hiány pótlására, mégsem tettek semmit. serbán József építésvezető is felszólította erre a brigádot, de tudomásul vette, hogy a ducolás mégis elmaradt. a tervdokumentáció azonban ezt a munkát is tartalmazta, sőt a tsz fel is számította és felvette az árát. a sok eső miatt átázott talaj viszont beomlott és két kubikost maga alá temetett. mindketten nyolc napon túl gyógyuló súlyos sérülést szenvedtek.

az esztergomi megyei bíróság foglalkozás körében elkövetett súlyos testi sértést okozó gondatlan veszélyeztetés miatt serbán József 42 éves budapesti lakost 6 hónapi, nagy István 58 éves brigádvezetőt, bucsai lakost 4 hónapi szabadságvesztésre ítélte. a bíróság figyelembe vette, hogy maga a brigád is jól tudta, nem szabad ilyen körülmények között dolgoznia, hiszen felszólítást is kaptak a ducolás pótlására. így a balesetért a sérültek is felelősek. az enyhítő körülményekre való tekintettel, a bíróság mindkét vádlott büntetésének végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. /mti/

--

bb 39. megkezdték a „nitrogén iii., program megvalósítását - növelik a szintetikus ammóniatermelést a borsodi vegyikombinátban

vid/kz bzs hgy

1972. január 26.

a borsodi vegyikombinátban az idén is jelentősebb beruházásra kerül sor. több mint százmillió forintos költség felhasználásával bővítik üzemüket. a „nitrogén iii., elnevezésű program keretében jelentősen növelik a szintetikus ammónia termelését. e munkálatok során nem csak új, nagyteljesítményű berendezéseket állítanak üzembe, de elvégzik a régi gépek és készülékek rekonstrukcióját, illetve korszerűsítését is. az új berendezések egy részét a hazai ipar szállítja, a másik részét pedig a szocialista országokból - csehszlovákiából és a szovjetunióból - vásárolják.

/folyt. köv./
14.40/bzs

- 27 -

bb 39. /megkezdtek a ... 1. folyt./bzs

a beruházás kivitelezése a gáztisztító építésével már megkezdődött. a dolgozók jelenleg a negyvenkét méter magas acél-torony szerelését végzik. a munka jó ütemben halad. a bővítés és a rekonstrukció a tervek szerint az év végére fejeződik be. a különböző berendezéseket a technológiai sorrendnek megfelelően, elkészülésük után, azonnal munkába fogják. a „nitrogén iii.” program megvalósulása után a borsodi vegyikombinát évente harmincezer tonnával több szintetikus ammóniát ad majd a népgazdaságnak. /mti/

--

bb 40. csökkent a munkaerővándorlás - ülést tartott a közlekedési szakszervezet elnöksége

t sb/tm ie bzs hgy

1972. január 26.

a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének elnöksége szerdán ülést tartott, amelyen többek között megvitatta a munkaerőgazdálkodás és a munkaerővándorlás alakulásáról előterjesztett jelentést. a vita alapján megállapították, hogy a vizsgált időszakban, az utóbbi két évben a közlekedési és szállítási vállalatok a korábbinál nagyobb erőfeszítéseket tettek a munkaerőgazdálkodás javítására és a fluktuáció csökkentésére. a múlt évben már mintegy hétezerrel emelkedett a közlekedési és szállítási szakmák munkahelyein dolgozók száma. a gondok azonban nem szűntek meg, még mindig nagy a hiány szakmunkásokban és elsősorban a járműveken dolgozóknak.

a legnagyobb javulás a fővárosi tömegközlekedésben érezhető. rendkívül ösztönzők voltak azok a kormányintézkedések, amelyek többek között lehetővé tették, hogy a budapesti közlekedési vállalatnál már egy évi forgalmi munka után is tízezer forint forgalmi juttatásban részesüljenek az autóbuszvezetők. kedvező hatást váltott ki a vállalat más forgalmi üzemeiben is megvalósítható korengedmény, amely szerint az utazó dolgozók nyugdíj-korhatára öt évvel csökkenhet. az ösztönző hatás már a bkv 1971. negyedik negyedévi munkaerő-forgalmában is kimutatható. ebben az időszakban a korábbinál jóval kevesebb, mindössze 220 járművezető lépett ki a vállalattól, de ugyanakkor 529 új dolgozó jelentkezett. az újonnan munkába állók közül a legtöbben, 423-an gépjárművezetők. várható, hogy ez a kedvező tendencia az idén is érvényesül, s így kocsivezető-hiány miatt nem kell majd vesztegelniük az üzemképes járműveknek.

/folyt. köv./
14.45/bzs

- 28 -

NA 1570

bb 40. /csökkent ... 1. folyt./bzs

az elnökség határozat kimondja, hogy a szakszervezeti bizottságoknak a továbbiakban az eddiginél is körültekintőbb elemző munkával kell feltárniuk a munkaerővándorlás okait, s ennek megfelelően intézkedéseket kell kezdeményezni a fluktuáció csökkentésére. nemcsak a munkaerő megszerzésére, hanem annak megtartására kell törekedni, s egyúttal fontos feladat az is, hogy korszerű üzem- és munkaszervezési módszerekkel hatékonyan használják fel a munkaerőt. /mti/

--

bb 41. Lenz Moser, a híres osztrák szőlőtermesztő és borász Sopronban

vid/kz bzs hgy

1972. január 26.

kétnapos szőlészeti ankét kezdődött szerdán Sopronban a mész székházban. az ankéton a soproni történelmi borvidék mintegy százhusz szakembere előtt előadást tartott Lenz Moser híres osztrák szőlőtermesztő és borász is. filmvetítéssel kísért előadásában azokról a legújabb telepítési módszerekről adott tájékoztatást, amelyek alkalmazásával a metszés és a szüretelés kivételével a szőlőtermesztés minden más fázisa géppel végezhető. ismertette a borkezelés saját üzemében alkalmazott legújabb eljárásait is.

az előadást azért is nagy érdeklődés kísérte, mert a soproni borvidék mintegy háromezer holdat kitevő szőlőskertjeinek egyharmadán az osztrák tudós szabadalmát, a magas-kordonos művelést alkalmazzák. a néhány éve termőre fordult új telepítések minden holdjáról ötven-hetven mázsa szőlőt szüretelnek, ami hazai viszonylatban kitűnő átlag.

az ankét második napján - csütörtökön - a résztvevők meglátogatják a soproni állami gazdaság, valamint a soproni dózsa termelőszövetkezet magaskordonos szőlőtelepeit, pincézetét, feldolgozó üzemét és borpalackozóját. /mti/

--

14.50/bzs

- 29 -

NA 1575

bb 42. belehalt súlyos égési sérülésébe a szolnoki vasipari vállalat munkása

vid/fm bzs hgy

1972. január 26.

Mint arról korábban beszámoltunk, az óvórendszabályok megszegése miatt súlyos baleset történt a szolnoki vasipari vállalat kazánházában. A fedetlenül hagyott kondenzvíz-tárolóknak nyolcvan fokos forró vizébe esett szekeres sándor 35 éves szajoli lakos. A vállalat karbantartó munkása, aki testfelületének kilencven százalékán másodfoku égési sérüléseket szenvedett, a szerencsétlenül járt embert életveszélyes állapotban szállították a szolnok megyei tanács dr. Hetényi Géza kórházának baleseti osztályára. Életét azonban a leggondosabb orvosi ápolás sem tudta megmenteni; néhány nap múlva belehalt sérülésébe. A baleset ügyében eljárás indult. /mti/

--

bb 43. képek a növénytermelésről és a hustermelésről - megnyitották a x. országos mezőgazdasági filmszemlét

t bé/gg ie bzs hgy

1972. január 26.

Szerdán a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium-kulturtermében fehér gyula, a mém tájékoztatási főosztályának vezetője megnyitotta a x. országos mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdészeti filmszemlét. Elmondotta többek között, hogy az elmúlt évtizedben évente átlagban 20-22 szakfilm készült, amelyek a szakoktatást és a műszaki fejlesztést szolgálják. Közülük 148 ma is szerepel a filmkatalógusban. Nemzetközi filmfesztiválokon 13 film elismerő díjazásban is részesült. A mezőgazdasági és élelmezésügyi tárcahoz tartozó trösztök, vállalatok és intézmények saját munkájuk ismertetésére is készítenek évente 20-30 filmet.

A mostani szemle programjának összeállításakor nagy gondot fordítottak arra, hogy azok az iparág legaktuálisabb feladatainak megoldását segítsék. A kertgazdasággal kapcsolatos filmek bemutatják a legújabb nagyüzemi termesztési módszereket, és az ehhez szükséges új gépeket. A növénytermesztés köréből néhány kultúra, köztük a napraforgó, a vöröshagyma komplett feldolgozási módszereit mutatják be. A hustermelés témaköréből 25 filmet vetítenek le, ezekben ismertetik a háztáji gazdaságok gyümölcsöző tevékenységét is. A bemutató egyik érdekessége a nagykorösi konzervgyár amatőr filmklubjának alakítása, amellyel újszerűen oktatják a higiéniai követelményeket, munkavédelmi tennivalókat.

A népes szakemberekből álló szerdán és csütörtökön kilenc témakörben összesen 48 filmet mutatnak be. /mti/

15.40/bzs

--
- 30 -

NA 16⁰⁰

bb 44. dr. Gajdócsi Istvánt választották a bács-kiskun megyei tanács elnökévé

vid/fm bzs hgy

1972. január 26.

Bács-kiskun megye tanácsa szerdán Kecskeméten ülést tartott, amelyen résztvevett dr. Papp Lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke is. A testület, - amelynek elnöki tiszte Erdősi József volt megyei tanácselnök tavaly szeptemberben bekövetkezett tragikus halála folytán megüresedett, - ezúttal döntött a tisztség betöltéséről. Hazafias népfront megyei elnökségének javaslatára a bács-kiskun megyei tanács elnökévé dr. Gajdócsi Istvánt, a bajai városi tanács elnökét választották meg. Dr. Gajdócsi István tagja a megyei pártbizottságnak, és a legutóbbi választások óta a megye 13. számú választókerületének országgyűlési képviselője. /mti/

--

bb 45. a cél: a betegellátás színvonalának emelése - ülést tartott az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének elnöksége

t vt/mm zs bzs hgy

1972. január 26.

Az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete elnöksége szerdai ülésén azokkal a kezdeményezésekkel, akciókkal foglalkozott, amelyek a betegellátás színvonalasabbá tételére bontakoztak ki az orvosok, egészségügyi dolgozók körében. E mozgalom szélesítésének érdekében az egészségügyi minisztérium és a szakszervezet elnöksége ajánlásba foglalta a munkát javító mozgalom 1972. évi kiemelt feladatait. Ebben egyebek közt javasolják az intézményeknek, hogy támaszkodjanak a törzsgárdatagok és az újítók tapasztalataira, fejlesszék az üzemi, az intézeti demokráciát, vegyék figyelembe a dolgozók javaslatait, észrevételeit. Felhívja a figyelmet az ápolási munka színvonalának emelésére, hozzátéve, hogy itt nem csupán a beteg orvosi ellátásával kapcsolatos közvetlen teendőkről van szó, hanem a permanens gondoskodásról is. A fekvő- és járóbetegellátás kapcsolatának szorosabbá tétele javítja a betegellátást, csökkenti a párhuzamosságokat - mutat rá az ajánlás, ezért szükséges az egészségügyi intézmények belső strukturájának fejlesztése, a felvételi rendszer korszerűsítése is. /mti/

--

15.45/bzs

- 31 -

NA 16⁰⁰

bb 46. elhunyt csuti istván,

bzs hgy

1972. január 26.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa. temetése január 29-én, szombaton 14 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xlii. kerületi bizottsága

/mti/

--

bb 47. odaítélték a művészeti alap díjait

k ró/fk zs bzs hgy

1972. január 26.

a magyar népköztársaság művészeti alapja gádor istván kossuth-díjas, kiváló művész - keramikusnak, ítélte oda képzőművészeti díját, több évtizedes művészi munkásságáért, a magyar kerámiaművészet megteremtéséért, 1971-ben rendezett önálló kiállításáért. a művészeti alap zenei díját dr. ujfalussy józsef kossuth-díjas zenetudósnak ítélte oda a magyar zene-esztétikai gondolkodás és műveltség megalapozására alkotott kiváló tudományos műveinek, nagyhatású nevelő munkájának elismeréseként.

/mti/

--

bb 48. hazánkba érkezett g.g. macsulín, belorusz művelődésügyi miniszterhelyettes

i nn/gk zs bzs hgy

1972. január 26.

szerdán tiznapos látogatásra magyarországra érkezett g.g. macsulín belorusz művelődésügyi miniszterhelyettes. a vendéget a ferihegyi repülőtéren garamvölgyi józsef művelődésügyi miniszterhelyettes fogadta. g.g. macsulín itt-tartózkodása során a magyar közművelődési élettel ismerkedik. /mti/

--

15.50/bzs

- 32 -

MA 1610

bb 49. több cukor és rizs - ülést tartott az élelmezésipari szakszervezet központi vezetősége

t bé/gg/ny ie hgy

1972. január 26.

szerdán ülést tartott az élelmezésipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége. megtárgyalták az élelmezésipar 1972. évi célkitűzéseit és az ezzel kapcsolatos szakszervezeti feladatokat.

a tervek szerint az iparág termelése 1972-ben 7 százalékkal nő, ezen belül 25 százalékkal emelkedik a mezőgazdasági üzemek élelmiszerfeldolgozó tevékenysége. a számítások szerint a gabonaipar teljes egészében ellátja majd a szükségletet. várhatóan takarmánygabonából is növelni tudják a készleteket, és javítani az állatállomány ellátását; ehhez a keveréktakarmánygyártást 13-16 százalékkal növelik. a liszttermelés nagyjából változatlan marad, míg hántolt rizsből 20 százalékkal többet állítanak elő, mint az elmúlt esztendőben. az élelmezésipar egyik fő feladata a cukortermelés bővítése, ehhez a tervek szerint 26 százalékkal növekszik a cukorrépa termesztés, 29 százalékkal pedig a cukortermelés. ennek ellenére az elmúlt évi alacsony cukortermelés miatt a teljes ellátáshoz növelni kell az importot. szükséges a technológiák továbbfejlesztése, s a gazdaságos cukorrépa termelés megvalósítása, amely alapvető feltételét képezi a hazai termelésből való ellátásnak. a tej- és tejtermék ellátás még ebben az évben is problematikus lesz, hiszen amíg a szarvasmarha-állomány stagnál, a lakosság igényei rohamosan növekednek. ezért különösen fontos, hogy az ipar a meglévő nyersanyagot a leggazdaságosabban használja fel.

a gazdasági célkitűzések megvalósításának legfontosabb eszközét a munkaverseny-mozgalomban határozta meg a központi vezetőség. hangsúlyozták, hogy ennek elsősorban a már meglévő és feltárható tartalékok észszerű hasznosítására kell irányulnia, sertentenie kell a jobb üzem- és munkaszervezést is, ugyanakkor fokozott gondot kell fordítani a munkaverseny tudatformáló, nevelő hatására is. /mti/

--

bb 50. 26 tanyasi népfrontcsoport segíti a népfrontválasztások előkészületeit a viharosokban - sajtótájékoztató a hazafias népfront békés megyei bizottságán

vid/fm/ny hgy

1972. január 26.

szerdán sajtótájékoztatót tartott a közelgő népfrontválasztások előkészületeiről a hazafias népfront békés megyei bizottsága. a tervekről, elképzelésekről nyári sándor, a hazafias népfront békés megyei bizottságának titkára tájékoztatta az újságírókat.

/folyt köv/
16.00/ny

-33-

MA 1620

bb 50. / 26 tanyasi....folyt/ny

elmondotta többek között: a nagykiterjedésű tanyavilággal rendelkező és több nemzetiség-lakta vidéken sajátos feladatok várnak a népfrontbizottságokra. 91 népfrontbizottság négyezernél több tagja készül a választásokra. messzemenően biztosítják a magyar, román, szlovák, német és délszláv nemzetiségek megfelelő képviseletét. békésben ma még több mint 70 ezren élnek tanyavilágban. az ő érdekekben 26 tanyai népfrontcsoport segíti a választási előkészületeket. ők a tanács és a népfront közötti összekötők, ők segítik a kisz, a nőbizottság és az egyéb társadalmi, illetve tömegszervezetek munkáját. a választások előtti hetekben újból felkeresték a tanácsválasztások idején körzeti megbízottként szereplő társadalmi aktívákat, akik ma is jelentős segítséget nyújtanak a falvakban és a tanyaközpontokban a párt politikájának érvényesítéséhez. jó eredményként könyveli el a megyei népfrontbizottság, hogy a választási előkészületekben részvevő társadalmi aktívák fele nő, igen sok közöttük a fiatal, tehát minden korosztály, illetve réteg képviselteti magát a népfront munkájában. /mti/

.-.-

bb 52. magyar -vietnami barátsági nap körösladányban - jól sikerült zárszámadás a magyar- vietnami barátsági tsz-ben

vid/fm/ny hgy

1972. január 26.

magyar-vietnami barátsági napot rendeztek szerdán körösladányban a magyar -vietnami barátsági tsz zárszámadási közgyűlése alkalmából. az ünnepségre vietnami vendégek is érkeztek, közöttük nguyen huyuh, a vdk budapesti nagykövetségének attaséja, duong phuong son, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének harmadtitkára és truond van minh, a vdk budapesti nagykövetségének munkatársa. a vendégeket dorogi józsef, a magyar- vietnami barátsági tsz elnöke, meleg barátsággal köszöntötte, majd beszámolt a szövetkezet múlt évi eredményeiről.

elmondotta többek között: a kedvezőtlen körülmények között gazdálkodó termelőszövetkezet - amely 1970-ben nyolcmillió forintos belvízkárt szenvedett - leküzdötte a természeti csapások okozta nehézségeket. a jó szakirányítás, a tagság fegyelmezett munkája lehetővé tette, hogy 1971-ben több mint tízmillió forintos nyereséget értek el, s az egy tagra eső átlagos jövedelem - a szövetkezet fennállása óta először - elérte a 23 ezer forintot. a jó eredményekhez nagymértékben hozzájárult a nagyüzemi rizstermesztés, a háztérsztagyártás és az egyéb melléküzemági tevékenység. /mti/

16.15/ny

-.-
-34-

NA 1620

bb 51. együttműködési szerződést kötött miskolc megyei város tanácsa és a városi kisz-bizottság

vid/fm/ny hgy

1972. január 26.

miskolc megyei város tanácsa szerdán miskolcon ülést tartott, amelyen résztvett cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, a város országgyűlési képviselője és dr. havasi béla, a városi pártbizottság első titkára is.

a tanácsülés többek között megtárgyalta és jóváhagyta a városi tanács és a kisz városi bizottsága 1972. évi együttműködési szerződését.

a párt 1970. évi ifjúságpolitikai irányelvei, valamint az annak nyomán megalkotott ifjúsági törvény szellemében dolgozták ki a megállapodás részleteit. eszerint a tanács ügyosztályai munkatárcaikban meghatározzák - sajátos feladataik szerint - az ifjúságpolitikai tennivalókat. a városi tanács a fejlesztési alaptól a negyedik ötéves terv során évente egymillió forintot juttat sport- és ifjúsági célok megvalósítására. ennek felhasználásáról a kisz városi bizottságának javaslata alapján döntenek. a kisz városi bizottsága fontossági sorrendben tesz javaslatot, feltüntetve, hogy üzemi segítségből, társadalmi munkával mennyiben járul hozzá a kitűzött feladatok megoldásához.

a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek tanulását a tanács anyagilag - évi százezer forintos ösztöndíjjal, - valamint korrepetálás megszervezésével is segíti. a pályaválasztási tanács tevékenységébe az iskolai kisz-szervezeteket jobban bekapcsolja. üzemlátogatásokat, szakmai ismertetéseket rendez a fiatalok részére. a szabadidő célszerű kihasználására az iskolaigazgatók szombat délután és vasárnap az ifjúsági szervezet rendelkezésére bocsátják az iskolai helyiségeket.

a megállapodások alapján az idén is folytatják a ,, fiatalok miskolcért - miskolc a fiatalokért,, mozgalmat. ennek során a fiatalok bevonásával újabb játszótereket létesítenek az új lakótelepeken, ifjúsági klubokat és parkokat hoznak létre, többek között a diósgyőri nagyüzemek szomszédságában. részt vesznek a fiatalok a fásításban, és ifjúsági, valamint sporttáborokat szerveznek. /mti/

16.33/ny

-.-
-35-

NA 1640

bb 53. huszonöt éves a „szövetkezet,,

i ol/pá ie bzs hgy

1972. január 26.

huszonöt éves a „szövetkezet,,; a fogyasztási szövetkezetek mozgalom hetilapja. kezdetben csak a földművelésszövetkezetek gondjaival, tennivalóival foglalkozott, de később számos más szövetkezeti ágazatnak is hivatott segítőtje lett. így sok támogatást nyújtott a fogyasztási szövetkezeteken belül létesült egyszerűbb szövetkezeti társulásoknak, majd a megalakuló takarékszövetkezeteknek, legutóbb pedig a lakásszövetkezeti mozgalomnak. ma az áfész-ek, a takarékszövetkezetek és a lakásszövetkezetek mozgalmi hetilapja. /mti/

--

bb 54. magyar-szovjet belkereskedelmi választékcseré tárgyalások

ie bzs hgy

1972. január 26.

Sz.m. szemicev miniszterhelyettes vezetésével szerdán szovjet belkereskedelmi delegáció érkezett budapestre, a magyar-szovjet belkereskedelmi munkacsoport harmadik ülésére. a szovjet delegációt a ferihegyi repülőtéren dr. juhász Zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes fogadta.

Sz.m. szemicev és a magyar belkereskedelem vezetői egyúttal a két ország közötti belkereskedelmi választékcseré időszzerű témáiról is tárgyalnak. /mti/

--

bb 55. fejtésomlás kossuth-bányán - egy vájárt eltemetett a kőzet

vid/fm bzs la

1972. január 26.

Súlyos üzemi baleset történt kedden délután, 16 óra 50 perckor a mecseki szénbányák legnagyobb termelő üzemében, a komlói kossuth-bányán. a nyolcadik szinten, az 1-es keleti keresztvágattól nyugatra, a fával biztosított 16/1-es telepi frontfejtés 27 méter hosszúságban és mintegy 17 méter szélességben hirtelen egy roppanással összement. a mentés nyomában megkezdődött. a helyszínen tartózkodó tollár józsef vájárt sikerült kiszabadítani; láb- és fejsérüléssel szállították a komlói kórházba. állapota nem életveszélyes. a tőle távolabb levő társa, ziener györgy 34 éves vájár azonban az omladék alatt rekedt.

/folyt. köv./

16.40/bzs

- 36 -

NA 16⁵⁰

bb 55. /fejtésomlás ... 1. folyt./bzs

a mentést szerdán is egész nap folytatták, igen nehéz körülmények között. az összement fejtés ugyanis nem járható, ezért az omlás mellett közvetlenül egy gurítót hajtanak fel abból a célból, hogy a leomlott kőzet alá szorult vájárt megkeressék. szerda délutánig 10-11 métert hajtottak ki, de még legalább további 8 métert kell előrehaladni ahhoz, hogy elérjék azt a helyet, ahol a feltételezés szerint ziener györgyöt elérhetik. ez azonban csütörtök előtt alig remélhető.

a kerületi bányaműszaki felügyelőség vizsgálatot vezető szakembere szerint - sajnos - teljesen kizárt, hogy ziener györgyöt meg lehessen menteni, mivel az omlás alatt az élet fenntartásához szükséges feltételek nincsenek meg.

a baleset ügyében folytatják a vizsgálatot. /mti/

--

bb 57. budapestre érkezett a jemeni népi demokratikus köztársaság külügyminisztere

t bc/gg zs bzs la

1972. január 26.

péter jános külügyminiszter meghívására szerdán hivatalos látogatásra magyarországra érkezett mohammed saleh aulaqi, a jemeni népi demokratikus köztársaság külügyminisztere, valamint kísérete.

a vendégek fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent puja frigyés, a külügyminiszter első helyettese, holldai imre külügyminiszterhelyettes, s a külügyminisztérium több vezető munkatársa. jelen volt a fogadtatásnál ahmed saleh al-shair, a jemeni népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 60. új óvodát és iskolai éttermet avattak lökösházán

vid/fm bzs la

1972. január 26.

új gyermekintézmény átadására került sor szerdán a békás megyei lökösházán. a magyar-román lakta községben egymillió forintos költséggel hozták létre az új, 28 személyes óvodát, amelyben üzemi konyha és 135 óvodás, illetve általános iskoláskorú gyermek napközi étkeztetését bonyolítják le. az új gyermekintézmény révén a községben teljesen megoldották az óvodás és általános iskoláskorú gyermekek ellátását. /mti/

16.45/bzs

- 37 -

NA 16⁵⁵

bb 56. országos tanácskozás az ifjúsági szövetség agitációs és propaganda tevékenységének időszerű kérdéseiről

k - don/zs bzs la

1972. január 26.

„agitációs és propaganda munkánk feladatai a kisz viii.kongresszusa után,„ címmel szerdán mintegy 300 vezető propagandista részvételével országos tanácskozást tartott a kisz központi bizottsága. a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen megrendezett tanácskozáson barsi tomajnak, a kisz kb osztályvezetőjének megnyitóját után dr.gombár józsef, a kisz kb titkára vitaindító előadásában elemezte az ifjúsági szövetség tevékenységét a viii. kongresszus óta eltelt időszakban, majd a kongresszusi dokumentumok gyakorlati megvalósításáról szólt. rámutatott: a kisz legfelsőbb fóruma teljesítette hivatását, politikai céljaiban folytatója, módszereiben, munkastílusában továbbfejlesztője volt az előző kongresszusoknak. beszélt arról, hogy a párt ifjúságpolitikai határozatának hatására egységesebb szemlélet alakult ki az ifjúság erkölcsi, társadalmi megítélésében, a nevelési célok kitűzésében. hangsúlyozta: a szervezeti élet továbbfejlesztésének feladatait illetően tovább kell erősíteni azt a szemléletet, hogy a kisz a párt ifjúsági szervezete, illetve az ifjúság egységes tömegszervezete, amely rétegtevékenységében differenciálja munkáját.

az előadást követően a résztvevők szekciókban folytattak eszmecsereket, majd dr.vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese tartott tájékoztatót a magyar népgazdaság helyzetéről, gazdasági építőmunkánk időszerű feladatairól.
/mti/

..

bb 59. tisztasági versenymozgalom tolnában

vid/fm bzs la

1972. január 26.

szekszárdon a soronkövetkező feladatokról tanácskozott szerdán a magyar vöröskereszt tolna megyei szervezete. az ülésen - amelyen részt vett és felszólalt rostás istván, a magyar vöröskereszt főtitkára is - dulai károlyné, a megyei szervezet titkára számolt be a múlt évi munkáról és az idei tervekről. tolna megyében a vöröskeresztnak jelenleg 258 helyi szervezete van; közülük hatot tavaly alakítottak. a tanácskozáson új köztisztasági rendelet szükségességére is felhívták a figyelmet, s elhatározták, hogy versennyel egybekötött tisztasági mozgalmat indítanak a megye községeiben és városokban. /mti/

16.50/bzs

- 38 -

M. 17⁰⁰

bb 58. tavaszi falu - és várostakarításra készülnek vas-ban - ülést tartott a megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm/ny la

1972. január 26.

tavasszal ismét társadalmi munkanapokat szerveznek vas megyében, - közölték szerdán a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén. a sok társadalmi munkáról híres megyében már hagyomány, hogy tél végén nagyszabású „össznépi,„ város- és községtakarításokat, helyi építkezéseket végeznek. ez évben március 25-én és 26-án, illetve április 8-án és 9-én kerül erre sor a megye mind a 215 településén. a tavalyihoz hasonlóan mintegy 200 ezer dolgos kézre számítanak. az ülésen döntés született, hogy a tanácsok és a hazafias népfront operatív bizottságokat hoznak létre, amelyek kijelölik és irányítják a munkákat.

a tervek szerint nagymennyiségű helyi anyagot tárnak fel a településeken a társadalmi munkanapok idején kezdődő építkezésekhez. ezek felhasználásával járdákat, átteraszokat, autóbuszvárókat építenek, virágágyakat és játszótereket alakítanak ki. a tsz-ek „bevetik,„ szállítóeszközök jó részét a közügy érdekében. ahogy korábban, az idén is a községek és városok vezetői személyesen mutatnak példát, s az első között fognak számot. a munkahelyekről, iskolákból csoportosan mennek dolgozni.

a vb. korábbi határozatában a társadalmi munka erkölcsi elismerésére kitéüntetést alapított. az 1971. évi munkáért járókat április 4-én, a felszabadulási ünnepeken adják át. a testület a „kiváló társadalmi munkáért,„ kitéüntetési jelvény ezüstfokozatát 79, bronzfokozatát 140 személynek, és szervnek ítélte oda. /mti/

..

bb 61. emléktábla salgótarján várossá nyilvánításának 50. évfordulója tiszteletére

vid/fm/ny la

1972. január 26.

ötven évvel ezelőtt 1922. január 27-én, az acélgyári olvasóegylet épületének nagytermében tartotta meg ünnepi ülését salgótarján akkori képviselő testülete és az akkori nagyközséget várossá nyilvánította. a jubileum tiszteletére az egykori olvasóegyletből kialakított kohász művelődési központ homlokzatán emléktáblát helyeztek el, amelynek teleplezésére szerdán került sor. szabó ferenc, a hazafias népfront városi bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet, majd a márványtáblát a megye és salgótarján párt-, állami és tömegszervezeteinek képviselői megkoszorúzták. /mti/

17.00/ny

-39-

M. 17²⁵

bb 62. képzőművészeti kiállítás a nyiregyházi színházban

vid/fm/ny La

1972. január 26.

a nyiregyházi mórlicz zsigmond színház galériájában szerdán kiállítás nyílt diószegi balázs festőművész alkotásaiból. a tárlaton 36 festmény és grafika látható./mti/

--

bb 63. erdey-gruz tibor,

tr/ny La

1972. január 26.

a magyar tudományos akadémia elnöke szerdán délután hivatalában fogadta a karel siska akadémikusnak a csehszlovák tudományos akadémia alelnökének vezetésével hazánkban tartózkodó delegációt./mti/

--

bb 65. „sopianae,, névvel új kamarazenekar alakult pécssett

vid/fm bzs La

1972. január 26.

pécssett új kamarazenekar alakult, amely szerdán a liszt ferenc hangversenyteremben ünnepi koncerten mutatkozott be a város közönségének. az együttest fiatal muzsikuskok alapították: zenetanárok, a nemzeti színház és a filharmonikus zenekar tagjai, s a koncertmester kováts andrás, a tanárképző főiskola ének-zene tanszékének adjunktusa lett. a pécshez való tartozásuk, a város iránti ragaszkodásuk kifejezésül vették fel a „sopianae,, nevet, pécs római kori nevét. az együttes társadalmi keretek között működik: a zenekari tagok a fellépésükért kapott tiszteletdíjat közös célokra fordítják, például kották vásárlására, utazási költségekre. mint ismeretes: az egész világon - nálunk is - virágkorát éli a barokk zene. a „sopianae,, is a xvii. századi klasszikus zenekari összeállításban alakult meg, azaz tizenegy vonóshangszerrel és egy csembalóval, karmester nélkül. ennek megfelelően a zenekar repertoárján is elsősorban barokk művek szerepelnek, de játsszák bécsi klasszikusok, valamint xx. századi magyar és külföldi szerzők műveit is. /mti/

--

19.15/bzs

- 40 -

NA 1920

bb 64. időjárásjelentés

tr bzs La

1972. január 26.

a meteorológiai intézet jelenti január 26-án, szerdán este:

párás, ködös idő

várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős, párárs, főként a reggeli és délelőtti órákban többfelé ködös idő. szórványosan hószállingózás, kisebb havazás. mérsékelt, napközben kissé megélénkülő keleti szél. helyenként zuzmaraképződés. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 1, mínusz 4 fok között. /mti/

--

bb 66. közlekedési balesetek a fővárosban

1 ms/tr/ny La

1972. január 26.

zuglóban a rózsavölgyi tér és a lőcsei utca kereszteződésében máhig béla 45 éves tudományos kutató személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget becze áron 43 éves kistarcsai gépkocsivezetőnek, aki jelzőtáblával védett útvonalon vezette kocsiját. az összeütközés következtében becze áron és utasa; nagy antalné karcagi lakos, valamint máhig béla és utasa szerdahelyi jános érdi lakos súlyos, de nem életveszélyes, másik utasa, sarkadi györgy budapesti lakos pedig könnyű sérülést szenvedett. valamennyiüket kórházba szállították. a balesetet okozó máhig béla vezetői engedélyét a rendőrség bevonta.

ugyancsak az elsőbbség meg nem adása okozott balesetet a ferencvárosban a közraktár utca és a boráros tér torkolatában ahol szalay lászló 45 éves nyomdavezető személygépkocsijával elütötte a kijelölt gyalogátkelőhelyen nagy sándorné 64 éves nyugdíjast. nagynét a mentők súlyos, de nem életveszélyes állapotban kórházba szállították. a gépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

körütekintés nélkül haladt át az uttesten a XXI. kerületi kossuth lajos utcában halmágyi daniel 18 éves segédmunkás egy személygépkocsi elütötte. őt is súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

gyorshajtás okozta weresmarthy lászló 39 éves gépkocsiveető balesetét, aki a II. kerületben a vöröshadsereg utja és a nyéki utca kereszteződésében egy lámpaoszlopnak ütközött. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

/folyt köv/

-41-

19.43/ny

NA 1900

bb 66. / közlekedési ....folyt/ny

a iv. kerületben a Leibstück mária és a tavasz utca keresztesződésében palágyi daniel, 13 éves iskolai tanuló segédmotor-kerékpárjával nem adta meg az kötelező elsőbbséget egy 30-as jelzésű autóbussznak. ez a szabálytalanság súlyos, bár szerencsére nem életveszélyes sérülést eredményezett a gyerek számára, akit a mentők kórházba szállítottak.

Ugyancsak az agresszív magatartás, az elsőbbség meg nem adása okozott balesetet a vii. kerületben a lenin körut és a dob utca keresztesződésében is. itt horváth dezső, az egyik 4-es jelzésű villamos vezetője ütötte el a kijelölt gyalogátkelőhelyen szabályosan haladó nőgrády attila 16 éves segéd munkást, aki súlyos, nem életveszélyes állapotban került kórházba. a villamos vezető ellen eljárást indítottak.

sütöri sándor 23 éves autóbusszvezető egy 39-es jelzésű autóbusszal a ii. kerületben a mártírok utja és az erőd utca sarkánál az elsőbbséget meg nem adva elütötte a járdaszívet és a gyalogjárda között szabályosan átmenő varga árpád 43 éves segéd munkást, aki súlyos sérüléssel került kórházba. az autóbusszvezető ellen eljárás indult. /mti/

-.-0

bb 67. elhunyt uitz béla

1 szö/gk/ny zs la

1972. január 26.

szerdán életének 85. évében hosszan tartó betegség után elhunyt uitz béla forradalmár festőművész, a xx. századi magyar festészet egyik legjelentősebb alakja. temetéséről később intézkednek:

uitsz béla 1887 március 8-án született a temesvár melletti mehala községben. mint lakatos, 1908-ban ösztöndíjjal beiratkozott a képzőművészeti főiskolára, ahol balló edénél és ferenczy károlynál tanult. 1912 után alakult ki művészetének sajátos formája. művészi útja megtalálásában segítségére volt nemes lampérth józsef példája is, akivel csakhamar a fiatal aktivista nemzedék vezéralakja lett. első nagyobb sikerét 1914-ben az „ifjú művészek egyesületének”, kiállításán érte el, ahol valamennyi kiállított munkáját megvásárolták. olaszországi tanulmányutját az első világháború kitörése szakította félbe. 1915-ben csatlakozott a tett című folyóirat köré csoportosult fiatalok antimilitarista értelmiségi köréhez. ettől kezdve aktívan részt vett a munkásmozgalomban. a „ma”, című folyóiratnak kassák lajos mellett társszerkesztője lett. /folyt köv/

-42-

20.10/ny

NA 204

bb 67. / elhunyt uitz béla.....folyt/ny

a magyar tanácsköztársaság ideje alatt tevékeny részt vállalt a kulturális életben, kinevezték a proletár tanműhely igazgatójává, és jelentős agitációs munkát fejtett ki nagyhatású grafikáival. a proletárdiktatúra leverése után a fehér terror börtönbe vetette. 1920-ban bécsbe emigrált. 1923-ban az österreichisches museumban állított ki. jelentős publicisztikai tevékenységet fejtett ki a bécsben megjelenő „ma”, című Lapban, majd komját aladárnal megalapította a kommunista párt befolyása alatt álló „egység”, című folyóiratot. ebben az időszakban készítette el egyik nagy jelentőségű alkotását, a 14 rézkarcból álló, szuggesztív erejű kompozícióját, az angol tákácsforradalmat ábrázoló „general ludd”, című sorozatot. 1924-26 között párizsban élt; antiimperialista szellemű rézkarc-sorozatát a francia kommunista párt - melynek megbízásából grafikákat és plakátokat készített - m. cachin előszavával adta ki. munkásmozgalmi jellegű színpadi díszleteket is tervezett. két ízben volt párizsban a clarté szalonban gyűjteményes kiállítása.

1926-ban moszkvába utazott, ahol 1928-ban gyűjteményes kiállítást rendeztek műveiből, s kinevezték a képzőművészeti főiskola tanárává. 1930-ban a szovjet kormány érdemes művész címmel tüntette ki. 1931-től öt éven át a forradalmi festők nemzetközi irodájának titkára volt. 1936-38 között kirgizia fővárosában frunzében dolgozott. kísérletező kedvét, újat kereső szellemét példázzák nagyszabású kompozíciós terveit. 1948-ban kollektív csoportjával a moszkva 800 éves fennállása alkalmával rendezett ünnepségekre elkészítette a kropotkin tér hatalmas pannóját, amelyen a jövőendő moszkva látképét örököltette meg. ugyancsak jelentős munkája a nagy mezőgazdasági kiállításra kollektívájával együtt készített két freskója, amelyek az orosz és a belorusz pavilon homlokzatát díszítik. uitz béla sokoldalú művészi tehetségét jellemzi, hogy a festészen kívül foglalkozott építészetrel, kertművészetrel, zenei elmélettel, s irodalomkritikai, esztétikai tevékenysége is jelentős volt. 1967-ben az elnöki tanács - művészi és munkásmozgalmi tevékenysége elismerésül - a munka vörös zászló érdemrendjével tüntette ki.

képzőművészeti alkotásai megtalálhatók a nemzeti galériában, a bécsi albertinában, a firenzei pittiben, több moszkvai múzeumban és a leningrádi ermitázsban is.

életének utolsó szakaszát a szovjetunióból hazatérve ismét magyarországon töltötte. /mti/

20.15/ny

-43-

M-202

bb 68. elhunyt dr. sós györgy

i ms/tr/ny la

1972. január 26.

dr. sós györgy nyugalmazott vezérőrnagy, a budapesti rendőrfőkapitányság volt vezetője, a budapesti pártbizottság tagja, a magyar partizán szövetség alelnöke 63 éves korában elhunyt. temetéséről később intézkednek. /mti/

--

bb 69. helyreállt a vízszolgáltatás a belvárosban - továbbra is vízhiánnyal számolnak a vízművek

i ms/tr/ny la

1972. január 26.

Szerdán este a fővárosi vízművek vezetői arról tájékoztatták a magyar távirati iroda munkatársát, hogy a kedden délben valóságot árvizet okozó petőfi sándor utcai csőtörést a vízművek műszaki dolgozói már éjjel két órára kijavították és három órától teljesen helyreállt a belvárosban a vízszolgáltatás. hozzáfűzték, - és ez egyben az utépitők dicsérete is - hogy a munkálatok során nehézséget okozott a nemrég épült rendkívül erős, kemény utburkolat felbontása. a csőtöréskor nagy nyomással kizuduló víz is csak a gyalogjárón át tudott magának utat törni a felszínre, a munkálatokat az is nehezítette, hogy rendkívül nagymennyiségű vizet kellett a közeli pincékből kiszivattyuzni, hiszen nem kevesebb, mint 30.000 köbméter vizet szivattyúzott meg, az eltört vezetékbl. a szivattyuzást a tűzoltóság nagyon gyorsan és jól oldotta meg.

Szerencsés körülmény volt viszont, hogy az eltört nagy 500 milliméteres cső mellett haladó 200 milliméteres cső a korábbi feltételezéssel szemben sértetlennek bizonyult. a megrongálódott vezetékhez a vízművek dolgozói a vártnál könnyebben tudtak hozzáférni, mivel a víz a talajt körös-körül kimosta és ezzel ,, megtakarította,, a földmunkák jelentős részét. a gyors és sikeres munka eredményeként a felbontott uttestet már reggel 7 órakor feltöltött állapotban adták át az utépitőknek.

Korántsem ilyen kedvező a kép a főváros vízellátását illetően. a duna alacsony vízállása miatt már jóideje csak nagy erőfeszítések árán sikerült egyensúlyban tartani a víztermelést és fogyasztást. a vasárnap feltöltött tározó medencék készlete most már erősen lepadt. a duna vízállása sem változott, úgyhogy a vízművek gondjai - amelyek egyben a lakosságot is közelről érintik - egyre nehezebbek. /mti/

--a

20.55/ny

-44-

NA 2105

bb 70. a kubai béketanács delegációjának szerdai látogatásai

i ms/tr/ny la

1972. január 26.

Szerdán az mszmp központi bizottságának székházában Jakab Sándor, a központi bizottság tagja, a kb osztályvezetője fogadta a kubai béketanács hazánkban tartózkodó küldöttségét. a vendégek ezután Bencsik Istvánnál, a hazafias népfront főtitkáránál tettek látogatást. jelen volt Floreal Chomon mediavilla kubai nagykövete is. /mti/

--

-45-

NA 2120
- v é g e -